

APS

UPV

APRENTATGE I RESPONSABILITAT SOCIAL

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

ÀREA DE COOPERACIÓ AL
DESENVOLUPAMENT

I(e)
Institut de
Ciències de
l'Educació

ApS i ODS a la UPV

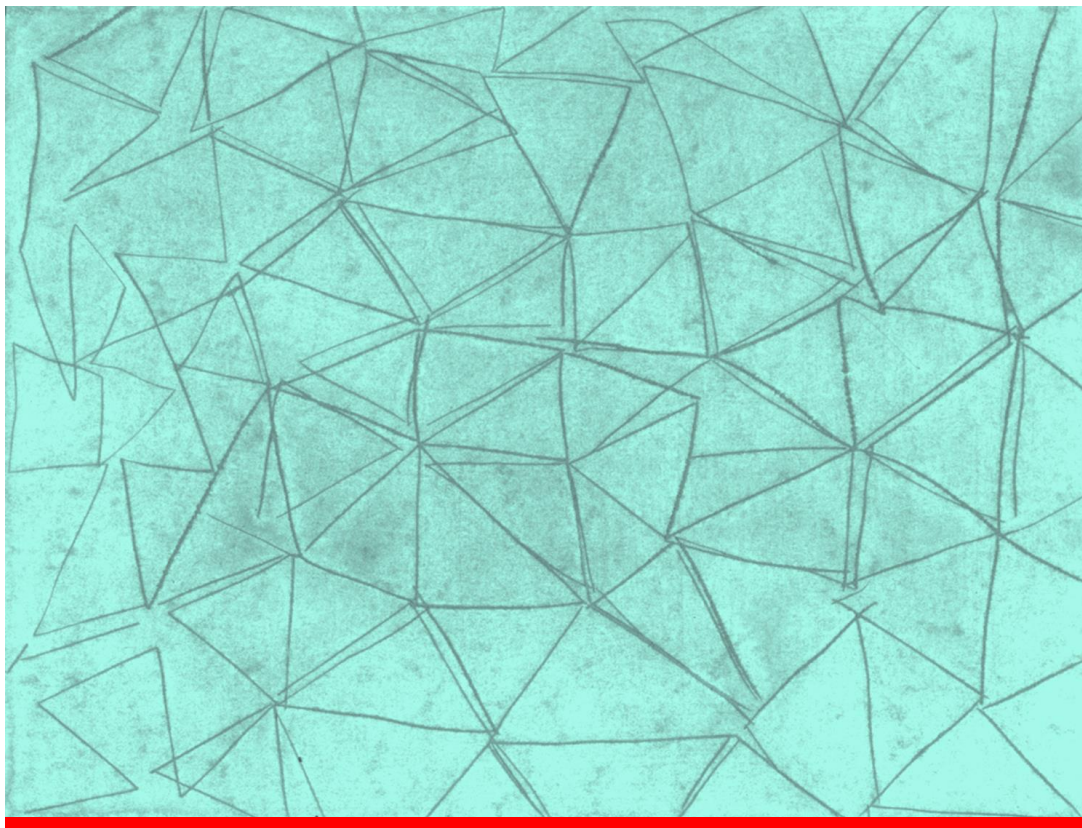
Convocatòria Aprenentatge + Docència

Projectes d'Innovació i

Millora Educativa en

Aprenentatge - Servei

APRENTATGE I RESPONSABILITAT SOCIAL A LA UPV

ApS UPV
Aprende ajudant

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

VICERECTORAT DE RESPONSABILITAT
SOCIAL I COOPERACIÓ

Participen

Vicerektorat de Responsabilitat Social i
Cooperació al Desenvolupament
Vicerektorat d'Estudis, Qualitat i Acreditació
Vicerektorat d'Alumnat, Cultura i Esport

Textos i disseny gràfic

Felicia Puerta Gómez

Edició: VRSC - UPV

ISBN 978-84-123162-5-4

Dipòsit Legal V-2739-2021

APRENTATGE I RESPONSABILITAT SOCIAL A LA UPV

L'ApS com a metodologia referencial en el compromís de la universitat per al
compliment dels ODS

Presentació

Rosa Puchades

Vicerektora de Responsabilitat Social i Cooperació

Introducció

M^a de los Llanos Gómez

Directora Centre de Cooperació al Desenvolupament

Coordinació

Felicia Puerta

Professora Dep. Dibuix. Facultat de BA

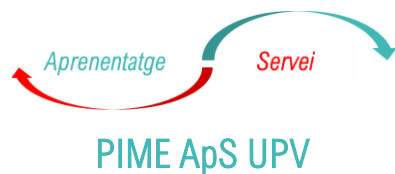

Aquest projecte d'innovació i millora docent és possible gràcies a un bon grup de docents i professionals voluntaris de la UPV, mobilitzats per una certesa:

Aprendre ajudant és molt més útil que només aprendre

Creiem en un model d'aprenentatge basat en l'experiència, pensem que aprendre fent, reflexionant, generant consciència crítica, sensible i confrontada amb la realitat, és un aprenentatge més durador i efectiu.

Per la qual cosa, plantegem una filosofia pedagògica que confia en les capacitats transformadores de l'alumnat per a resoldre, modificar i millorar el seu entorn.

Blog:

<http://upvaps.blogs.upv.es/>

Web:

<http://www.upv.es/contenidos/APS/>

Equip Multidisciplinari de
Projectes d'Innovació i Millora Educativa
de la UPV en: **APRENTATGE-SERVEI**, 2020/21

Rosa Puchades Pla

Vicerectora de Responsabilitat Social i Cooperació

M^a de los Llanos Gómez

Directora del Centre de Cooperació i Desenvolupament

Felicia Puerta Gómez

Coordinadora grup

Diego Gómez Gómez

Tècnic Centre de Cooperació i Desenvolupament

Chele Esteve Sendra

Docent Facultat de BBAA i ETSID

Yolanda Hernández Navarro

Docent Escola Tècnica Superior d'Arquitectura

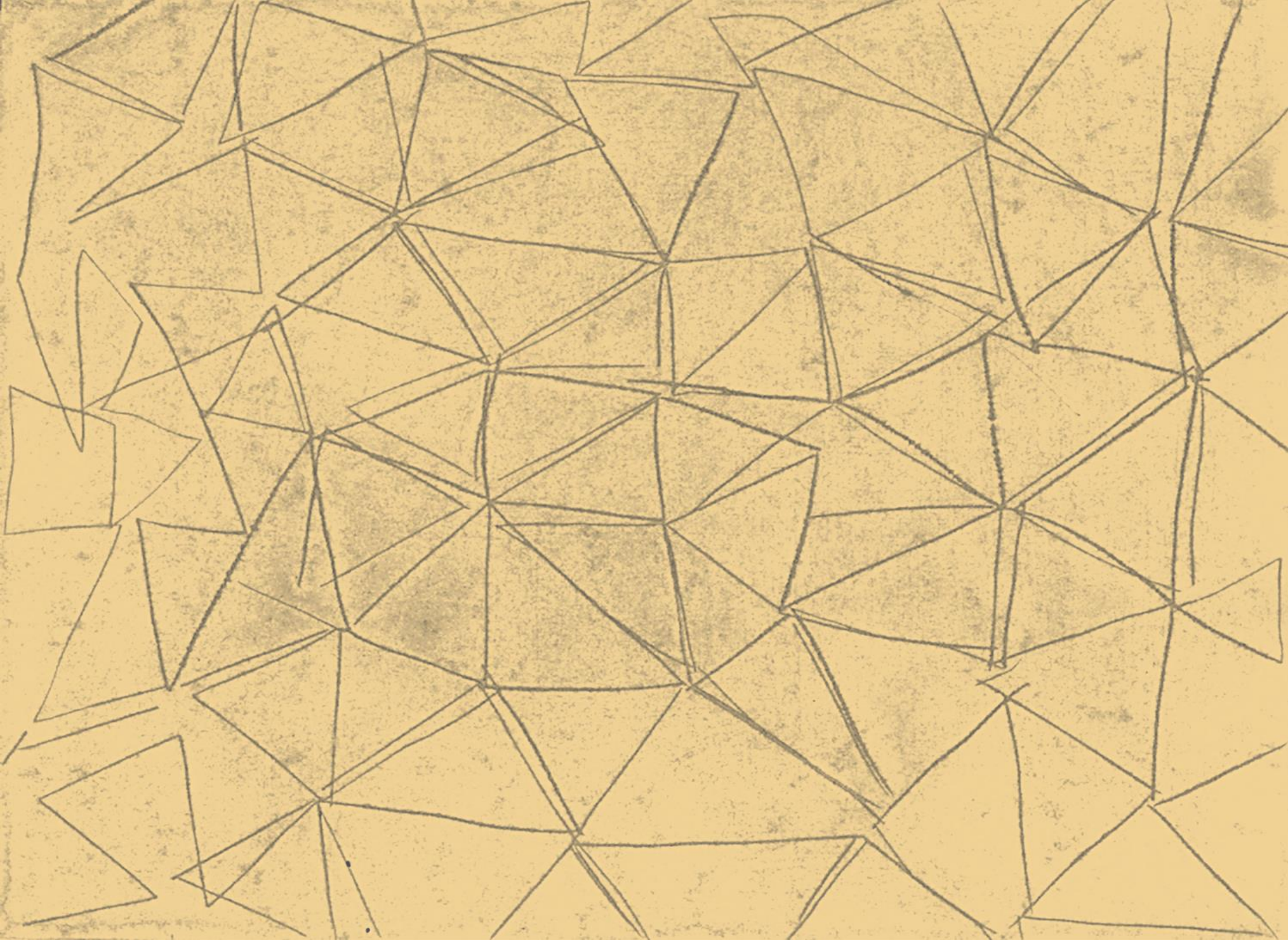
Pasquale de Dato

Docent Escola Tècnica Superior d'Arquitectura

APRENTATGE I RESPONSABILITAT SOCIAL A LA UPV

ÍNDEX DE CONTINGUTS

ApS, una resposta al compromís de la UPV, Rosa Puchades Pla	7	VII. En què consisteix?,	24
ApS i Objectius de Desenvolupament Sostenible, M ^a de los Llanos Gómez	9	VIII. Protocol d'aplicació ApS,	25
Projectes d'Innovació i Millora Educativa en ApS, Felicja Puerta	11	IX. Com i on sorgeixen els projectes?,	26
I. Origen i Referències, Introducció de l'ApS a la UPV	12	X. Tipologies d'ApS,	28
II. Universitat / societat,	14	XI. Fases de l'ApS,	29
III. El treball en xarxa, ApS-UPV,	15	XII. Recursos didàctics: Esquema de projecte d'ApS Memòria del procés Avaluació Model de certificat de participació	37
IV. Context: ApS i ODS a la UPV, ApS i Educació per al Desenvolupament i la Cooperació,	16 17	XIII. Bones pràctiques d'ApS a la UPV,	47
V. Per què ara ApS?,	18	XIV. Experiències ApS a la UPV,	53
VI. Què és ApS?,	19	XV. Per què practicar ApS?,	68
		XVI. Referències,	70

ApS, una resposta al compromís de la UPV

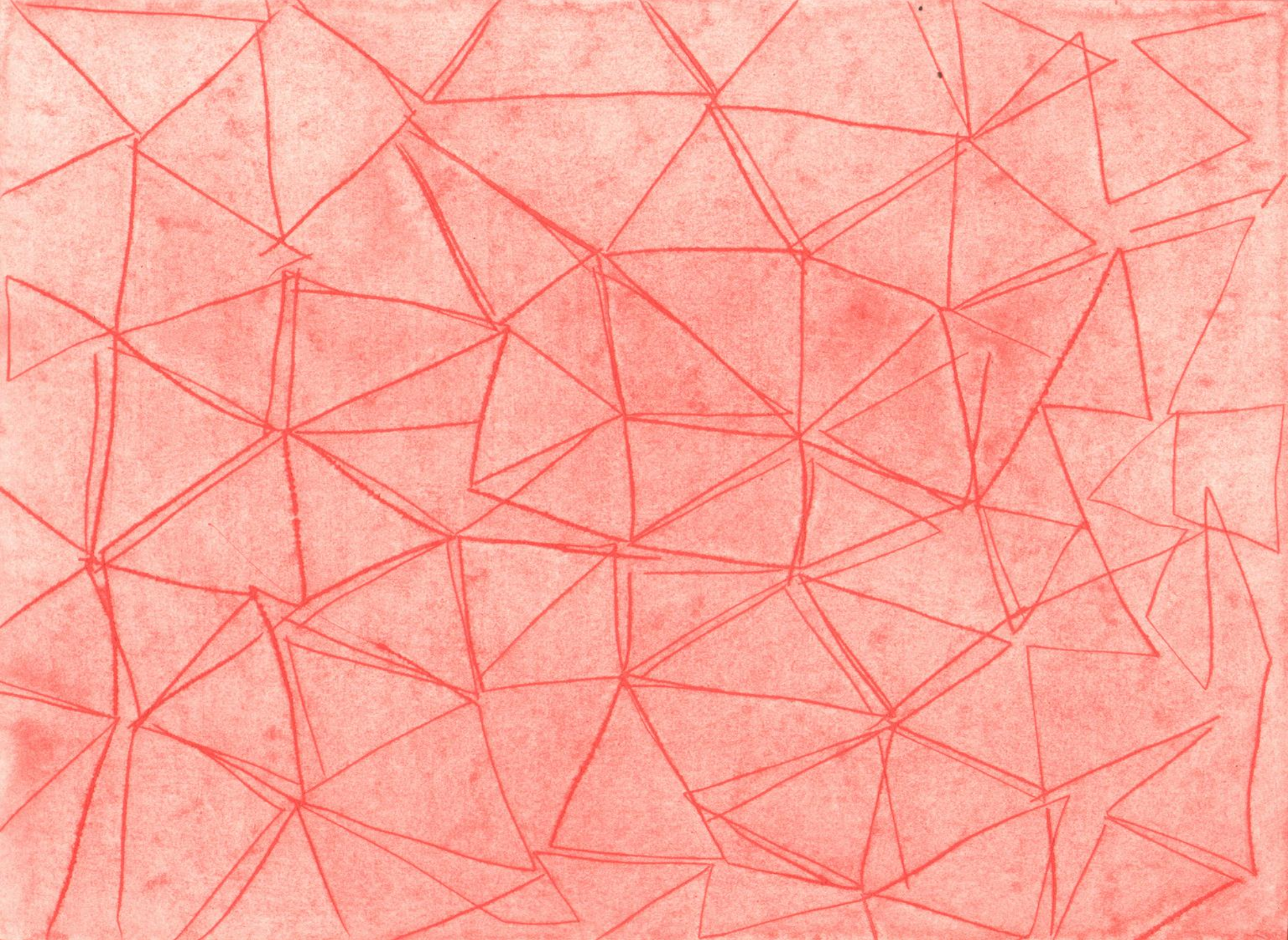
Aquesta publicació recull un magnífic exemple del treball realitzat a la Universitat Politècnica de València (UPV) per a incorporar, validar acadèmicament i institucionalitzar la pràctica metodològica de l'Aprenentatge-Servei (ApS) en el seu projecte educatiu, com a resposta al compromís social de la UPV. La UPV com a institució socialment responsable, destaca com una universitat compromesa amb la transformació i la millora de la societat cap al bé comú. Això es trasllada en la promoció d'una formació integral orientada al desenvolupament humà sostenible, en què es prima la participació directa dels seus membres en iniciatives de caràcter social. Incorporar la metodologia de l'ApS a la UPV ha sigut una aposta del Vicerectorat de Responsabilitat Social i Cooperació des de l'any 2015, que respon a enfortir aquestes experiències i valorar el treball del professorat interessat a aplicar i aprendre sobre aquesta pràctica metodològica.

D'altra banda, el procés d'institucionalització de l'ApS a la universitat ha aconseguit assentar espais de col·laboració amb la societat, nous models formatius i una estructura per a aconseguir que aquesta metodologia avance en els diferents plans d'estudi. En aquest escenari de relació entre la universitat i la societat es vol destacar el valor de les experiències d'ApS com a pràctica educativa que es mostren tan exitosament en aquesta publicació.

El 2021, el Consell Social de la Universitat ha reconegut tot aquest esforç i ha concedit el Premi Responsabilitat Social a la Pràctica Metodològica de l'Aprenentatge Servei a la UPV. La meua enhorabona a totes les persones i serveis que ho han fet possible.

Rosa Puchades Pla

Vicerectora de Responsabilitat Social i Cooperació

Aprentatge Servei i Objectius de Desenvolupament Sostenible

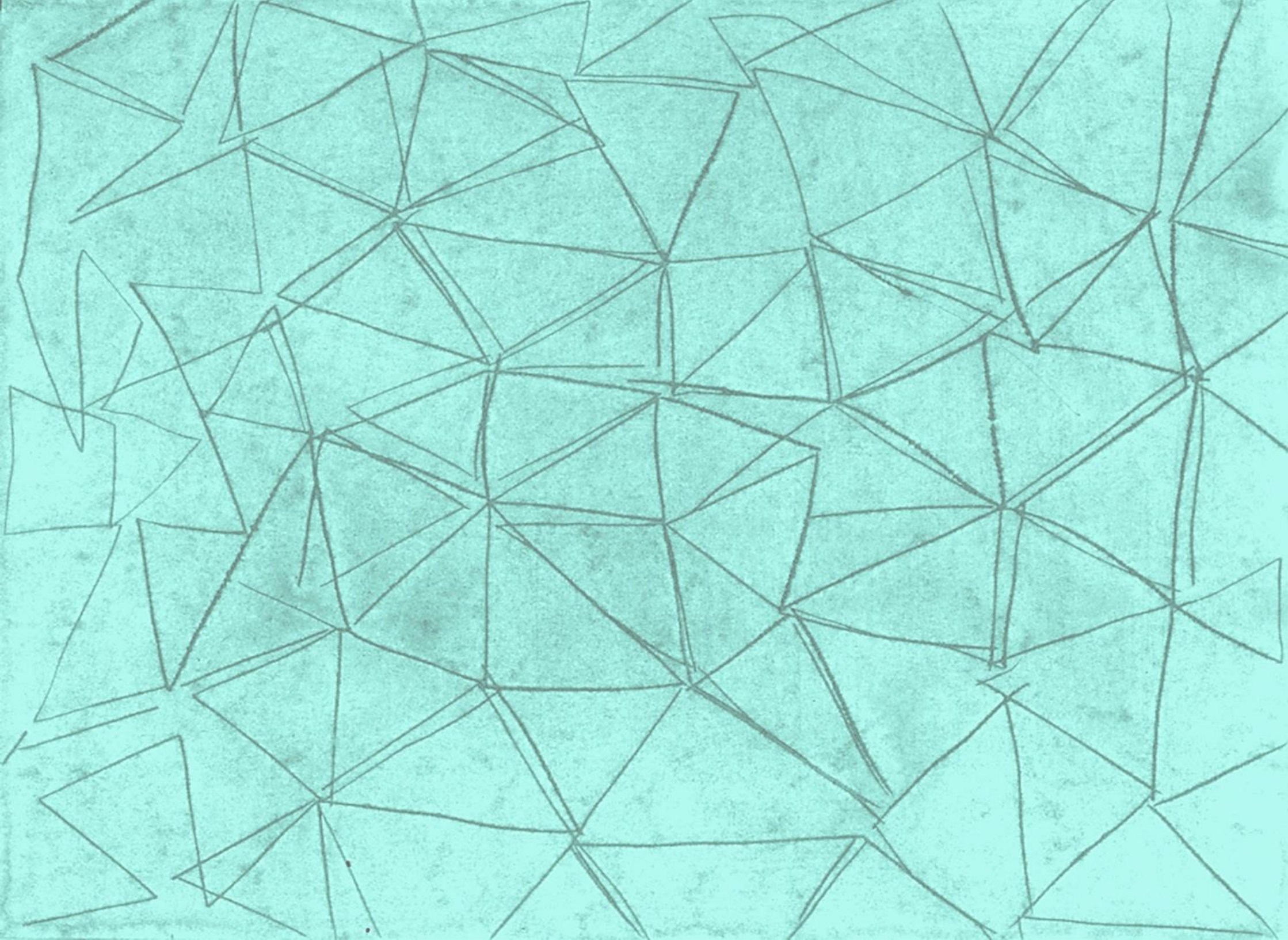
Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) constitueixen una crida universal a l'acció per a posar fi a la pobresa, protegir el planeta, i millorar les vides i les perspectives de les persones en tot el món. Aconseguir l'abast de les metes i objectius recollits en l'Agenda 2030 és una aspiració que no es pot aconseguir sense la col·laboració entre distints actors i l'establiment d'associacions a tots els nivells sobre els principis i valors del desenvolupament humà, així com sobre una visió i uns objectius compartits que se centren en les persones i en el planeta.

La Universitat pot contribuir-ne des de molts àmbits a la consecució. En la formació, preparant professionals competents per a ampliar les destreses i capacitats que el nou marc de l'Agenda 2030 està demanant; en el de la investigació, donant suport a la busca de solucions als problemes i a la fonamentació de les polítiques vinculades amb l'Agenda 2030; en el de l'educació en valors, a través de la consolidació en la comunitat universitària d'aspectes associats a la defensa de drets de les persones i, sobretot, com a articuladora

d'aliances entre actors diversos al servei del desenvolupament. En aquest sentit, la metodologia de l'Aprentatge Servei permet, d'una banda, identificar entitats del teixit social i necessitats associades en què projectar el servei corresponent que pot proporcionar la Universitat i, de l'altra, establir col·laboracions a més llarg termini que puguin tenir repercussió en altres pràctiques investigadores o acadèmiques i en la contribució de la universitat a una societat més justa i solidària.

La metodologia, a més, fomenta la solidaritat i els valors associats entre l'alumnat i el personal docent, i permet a l'alumnat posar en pràctica els coneixements adquirits durant la seua formació acadèmica en col·laboració amb entitats i institucions amb fins que siguin l'erradicació de la pobresa i la desigualtat, per a generar un servei a la societat com a futurs diplomats compromesos i de gran ètica social que seran part activa en la construcció de l'Agenda 2030.

M^a de los Llanos Gómez
Directora del Centre de Cooperació al Desenvolupament

PIME ApS - UPV:

Aprenentatge i Responsabilitat Social a la UPV. L'ApS com a metodologia referencial en el compromís de la universitat per al compliment dels ODS.

Aquesta segona publicació del grup d'ApS de la UPV constitueix una guia senzilla, en què pretenem informar sobre la metodologia i difondre experiències en Aprenentatge-Servei realitzades a la UPV en el context de la consecució dels ODS; respon al compromís de responsabilitat social de la nostra universitat fer conèixer i compartir els recursos generats a la UPV des que iniciem la nostra pròpia formació el 2014, a través de l'ICE encoratjats pel Centre de Cooperació al Desenvolupament i guiats pel Vicerectorat de Responsabilitat Social que sempre ha proporcionat a l'equip docent el suport humà i tècnic per a continuar amb aquesta labor.

Des dels distints perfils professionals, estudiants i docents, junt amb organitzacions externes, volem continuar difonent a la comunitat universitària aquesta metodologia, com una oportunitat d'aprenentatge, però també com una pràctica de coneixement aplicat al servei i millora de la nostra societat.

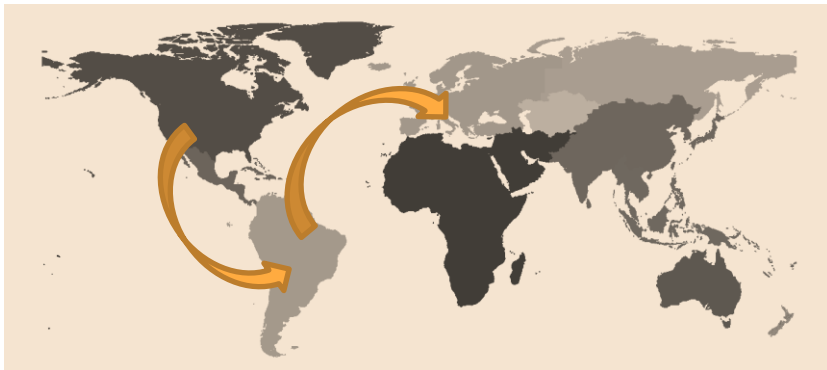
Per a més informació sobre Aprenentatge-Servei a la nostra universitat podeu visitar el web:

<http://www.upv.es/contenidos/APS/>

Felicia Puerta
Coordinadora Grup

I. ORIGEN I REFERÈNCIES

EUA → Llatinoamèrica → Europa
Service Learning *Servicio Social* *Community learning*

A partir dels 90, l'extensió i l'impacte de l'ApS en l'educació s'estén tant nacionalment com internacionalment, i es crea una gran quantitat de Xarxes d'ApS.

Hi ha antecedents d'experiències similars des de fa més d'un segle als Estats Units, des d'on passà a Amèrica Llatina; l'objectiu era col·laborar des dels àmbits educatius per a cobrir necessitats de la comunitat.

Des d'allí arribà a Europa i a Espanya es pot considerar com metodologia a partir del 2003, la Red Española de Aprendizaje-Servicio (REDAPS) creada en 2010, inclou 15 grups de comunitats autònomes diferents; constituïda al País Basc amb l'objectiu d'impulsar dinàmiques d'ApS, està conformada per diferents institucions i grups territorials, corresponents a les comunitats autònomes a què pertanyen: centres educatius, centres de formació del professorat, entitats socials, universitats i altres entitats.

Cal indicar referents filosòfics, com ara John Dewey, que posen l'interès en el coneixement basat en l'experiència, en tots els tipus d'ensenyaments orientats a l'acció i al desenvolupament del pensament crític, aprenentatge significatiu i constructiu, ja que es tracta d'un aprenentatge cooperatiu amb enfocament de *servei social*.

Introducció de l'ApS a la UPV

<http://www.upv.es/contenidos/APS/>

Roser Batlle
Barcelona

Mª Jesus Martinez
Usaralde. UV

Pilar Aramburuzalaba.
UAM

A iniciativa del Vicerectorat de Responsabilitat Social i Cooperació al Desenvolupament, es programaren els primers cursos de formació a través de l'ICE; Ana Cano, Pedro Uruñuela i altres tants companys han introduït un grup reduït de docents de diverses disciplines de la UPV, en esta metodologia docent ells constitueixen les nostres referències en ApS, ja que compartiren les seues experiències i recursos didàctics; gràcies a ells hem pogut generar i configurar la nostra xarxa.

Estar connectats en la xarxa ApS ens permet investigar, fer conèixer els nostres projectes i connectar-los entre si; l'objectiu és difondre la metodologia i potenciar la col·laboració entre els grups territorials i altres institucions externes.

II. UNIVERSITAT / SOCIETAT

Creiem pertinent fer-nos la pregunta: És obligació de la universitat implicar-se en la societat, en la nostra comunitat?. Segurament com a docents i estudiants, no ens hem detingut davant d'aquesta qüestió, atenent únicament els aspectes formatius, però l'evolució històrica de les funcions pròpies de la universitat, objectius i competències de les nostres institucions es van transformant, igual que altres institucions públiques han de treballar en el seu context, només fa falta recordar el nostre marc legal en *Responsabilitat Social Universitària (RSU)*; el conjunt de la universitat, professorat i alumnat, tenim el sentit moral de retornar a la societat el que aquesta ens aporta, i contribuir des de cada perfil professional.

“a) La creació, desenvolupament, transmissió i crítica de la ciència, de la tècnica i de la cultura.

b) La preparació per a l'exercici d'activitats professionals que exigeixen l'aplicació de coneixements i mètodes científics i per a la creació artística.

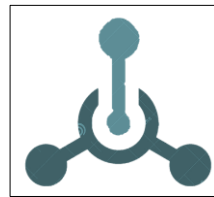
c) La difusió, la valorització i la transferència del coneixement al servei de la cultura, de la qualitat de vida i del desenvolupament econòmic.

d) La difusió del coneixement i la cultura a través de l'extensió universitària i la formació al llarg de tota la vida”

*Llei Orgànica 6/2001, de 21 de desembre, (BOE 24/12/2001) d'Universitats,
Actualitzada pel Reial Decret Llei 10/2015, hi apareixen les funcions de la universitat
Article 1*

ApS és una oportunitat de col·laboració amb la comunitat per a contribuir-ne al desenvolupament, ja que la institució participa activament amb els agents socials i estableix aliances per al treball cooperatiu, d'ací la necessitat de treballar en xarxa.

III. EI TREBALL EN XARXA

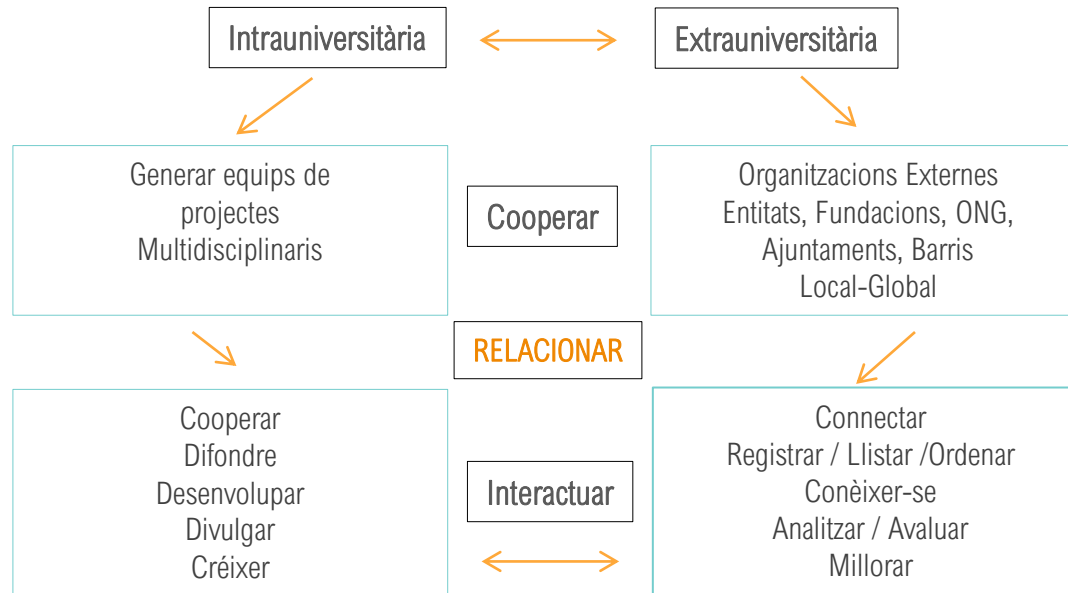

Connectar

Per a:
 Oferir serveis
 Oferir perfils
 Compartir projectes
 Suport econòmic
 Impacte econòmic
 Impacte social
 Gestionar projectes

WEB ApS UPV/COMUNITAT

<http://www.upv.es/contenidos/APS/>

Establir Relacions

Per a:
 Oferir necessitats
 Establir aliances amb la universitat
 Difondre resultats
 Mesurar impactes
 Contribuir a la sostenibilitat de les associacions
 Divulgar organitzacions.

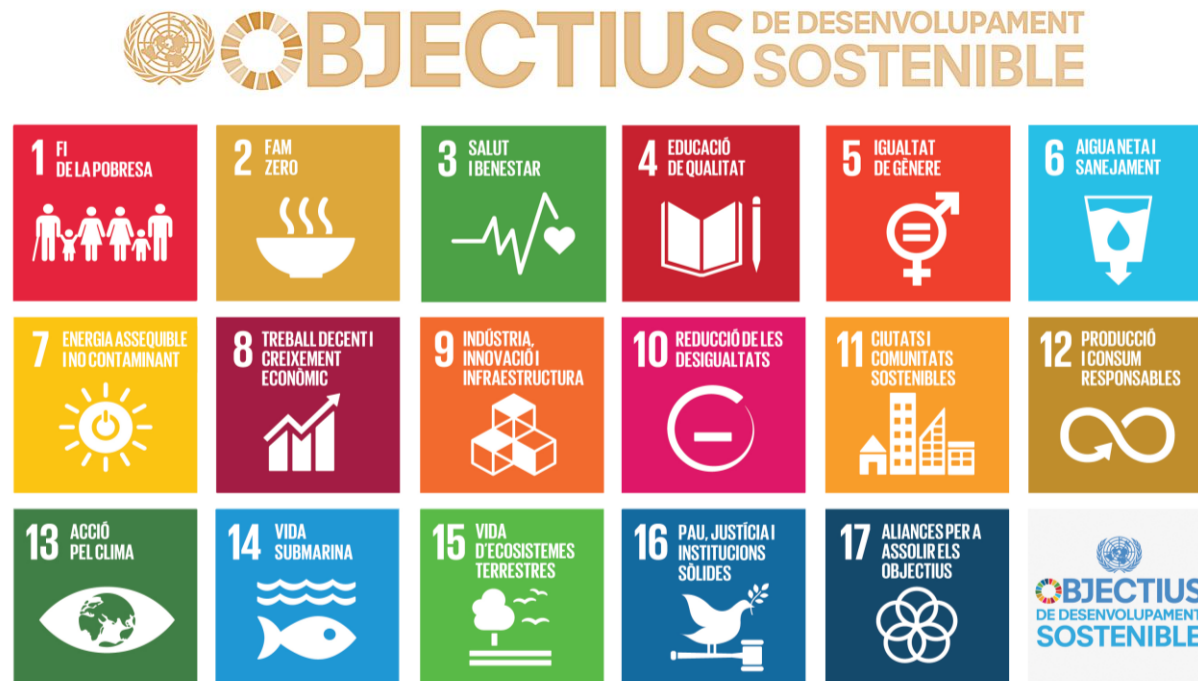

Treballar en xarxa fomenta les relacions i la cooperació entre el centre educatiu i els agents de la comunitat, de manera conjunta i coordinada; aquesta complementarietat permet multiplicar les capacitats i aprofitar els recursos conjuntament. La col·laboració amb entitats que ja estan organitzades amb un objectiu social és molt efectiva, ja que estudiants i docents aporten esforç i coneixement, alhora que ens servim de l'experiència pràctica en compartir amb altres professionals i col·lectius la responsabilitat en la resolució de problemes, així com la busca dels recursos per a actuar. Es promou l'aprenentatge significatiu de les competències bàsiques al mateix temps que s'ofereix un servei a la comunitat.

El registre de l'activitat en la xarxa també ens permet sistematitzar i analitzar els assoliments aconseguits col·lectivament, així com la seua avaluació permanent, observar què es fa i com es fa, compartir les experiències per a millorar i donar continuïtat als projectes.

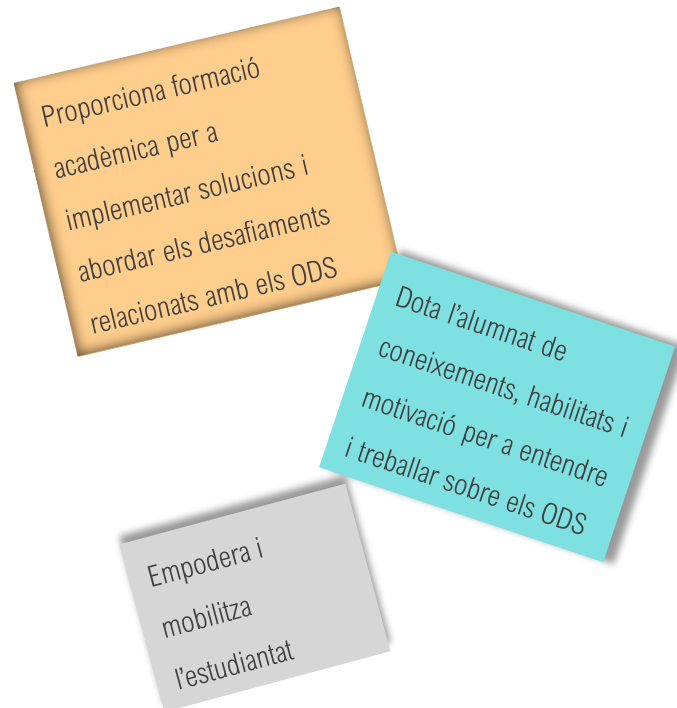
IV. CONTEXT: ApS i ODS a la UPV

ApS és una resposta al **compromís** de la **UPV** amb la societat, reflectit tant en el seu pla estratègic com en la **missió** de la institució, reptes, **ODS**.

Aprenentatge-Servei, uneix coneixements, actituds i valors capaços de generar una cultura de la **coresponsabilitat** contra la pobresa i l'exclusió, alineada amb els objectius del desenvolupament humà i sostenible.

EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT I COOPERACIÓ

Funciona com una estratègia d'educació per al desenvolupament de la cooperació, per al procés educatiu (formal i no formal) constant, encaminat a promoure una ciutadania global, a través de coneixements, actituds i valors capaços de generar una cultura de la solidaritat compromesa en la lluita contra la pobresa i l'exclusió, així com amb la promoció del desenvolupament humà i sostenible.

InteRed, (2007)

És un procés per a desenvolupar el pensament crític, fer cada persona responsable, activa, compromesa, solidària, i participativa tant en la capacitat de generar consciència crítica com ser part de la solució; creure que podem transformar la societat, entesa aquesta com una coresponsabilitat, amb unes demandes, necessitats, preocupacions i anàlisis que es tinguen en compte a l'hora de la presa de decisions polítiques, econòmiques i socials.

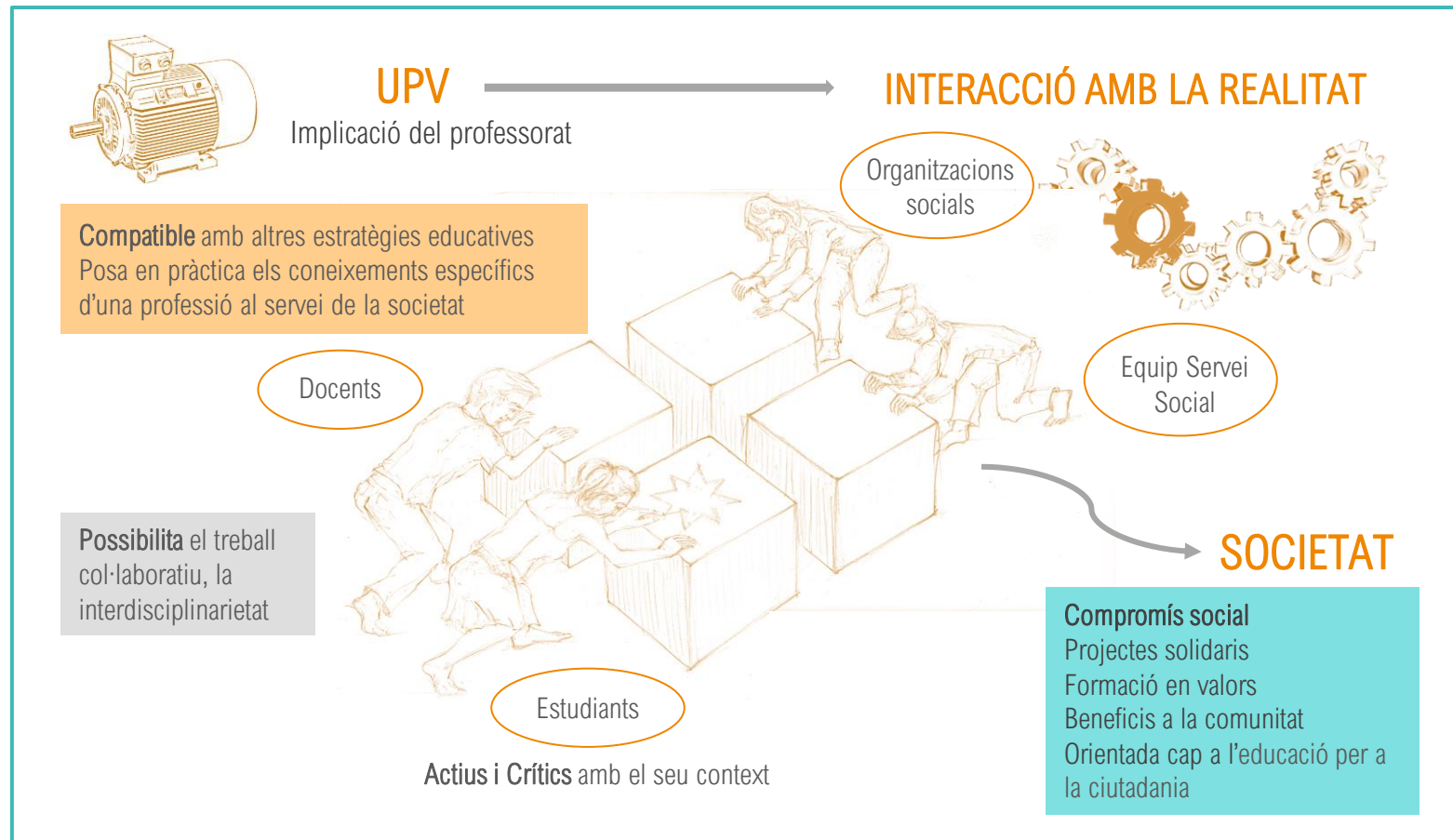
Com podem contribuir als ODS des de la nostra activitat educativa?:

Investigant quins són els ODS en els que des de l'activitat educativa tenim major capacitat d'aportar, i atenent els problemes que ens plantegen; posant el nostre coneixement, activitat i temps al servei de la societat. Reflexionant sobre les problemàtiques locals o globals, de manera crítica i constructiva. Identificant les dificultats, obstacles o preocupacions. Relacionant necessitats amb professionals que puguin resoldre-les, connectar amb organitzacions externes, que aporten les necessitats reals, per a treballar conjuntament, cooperar, unir esforços, coneixements i recursos.

Actuar, solucionar, per a resoldre en part o en la totalitat si es pot; o mobilitzar dinamitzant una situació, si és que no es pot resoldre, almenys per a millorar; transformar el problema, o disminuir-lo. Sensibilitzar, conscienciar, o denunciar, per a visibilitzar la problemàtica, i difondre els propis ODS, o les nostres pròpies experiències d'ApS i motivar altres persones o grups, i compartir els nostres projectes perquè altres puguin emular accions i actituds.

V. PER QUÈ ARA ApS ?

El context es fa més necessari ara que mai, hi ha experiència de transformació des de l'àmbit local, podem millorar i col·laborar en el benestar social; els docents som aquest motor d'arrancada, que tracta de conscienciar i sensibilitzar l'estudiant cap a problemàtiques de la seua vida real, però són ells els que han d'actuar i col·laborar amb els agents externs que sol·liciten els nostres serveis.

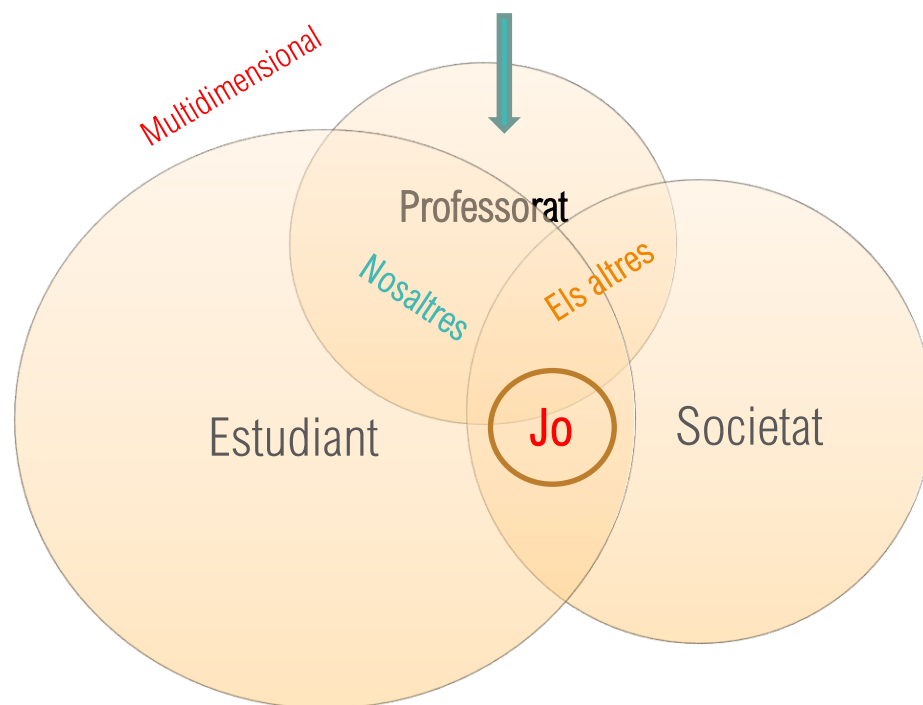

VI. QUÈ ÉS ApS ?

Aprendre fent coses útils

El servei dona sentit a l'aprenentatge, en permetre que es transferisca a la realitat en forma d'acció

Metodologia Activa i participativa,
Transformadora, compromesa en l'acció directa
i en l'esforç per al canvi social
Reflexiva, Analítica
Integral, adreçada a l'educació per al desenvolupament

Posa el focus d'atenció en l'alumnat

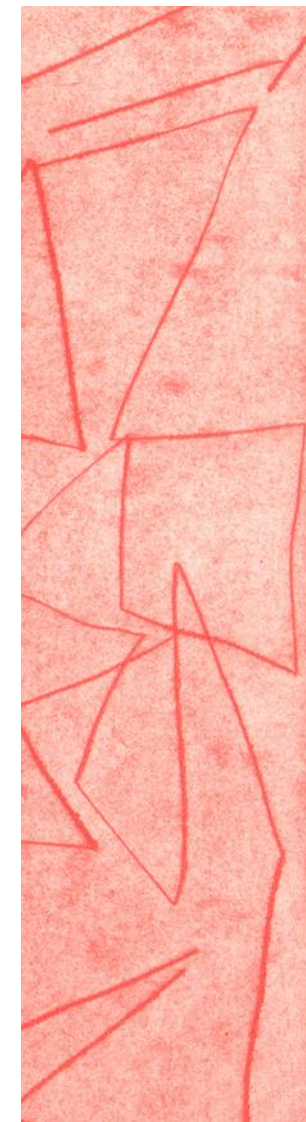

L'ApS és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei en un sol projecte ben articulat, en què els participants aprenen a treballar en necessitats reals de l'entorn amb la finalitat de millorar-lo
(Puig, et al., 2006)

ApS ÉS ABP:
Aprenentatge basat en projectes amb fins socials

Permet **APLICAR EL CONEIXEMENT**
ABP: Aprenentatge Basat en Projectes
Experiencial
Durador
Dona sentit a la professió

CONNECTAR AMB LA SOCIETAT
Col·laboratiu: relaciona persones i org.
Basat en valors
Inclusiu, multicultural

APRENTATGE - SERVEI

Metodologia i contribució als ODS

Filosofia Educativa
Enfocament Pedagògic
Responsabilitat Social

ABP + SERVEI SOCIAL = VALOR

L'Aprenentatge Servei és una **metodologia d'ensenyament** que permet la formació de l'alumnat que posa els continguts teòrics de l'aula al servei de la societat.

COOPERATIVA - EXPERIENCIAL - ACTIVA - PARTICIPATIVA - REFLEXIVA - INTEGRAL

Pràctiques on l'estudiant actua sobre problemàtiques reals, amb la finalitat de generar i/o enfortir solucions per a la vida quotidiana de les comunitats, barris, institucions pròximes o ONGD.

ApS, una METODOLOGIA

Aprentatge-Servei és una metodologia docent a través de la qual s'aconsegueix connectar el món acadèmic amb el real. D'aquesta manera, els estudiants adquireixen crèdits i/o experiència en participar en activitats que suposen un servei per a la comunitat. No es tracta únicament de voluntariat o pràctiques professionals, que també, constitueix tota una experiència d'aprenentatge vinculada al món acadèmic, que permet afrontar un problema de la comunitat alhora que es desenvolupen habilitats professionals. És clau la col·laboració amb organitzacions de la comunitat, així com el procés de desenvolupament personal que porta a cap l'alumnat.

A partir del treball col·laboratiu, l'ApS fomenta la participació ciutadana integrant i aplicant coneixements acadèmics per a donar resposta a necessitats concretes, tenint com a bases la responsabilitat social, l'ajuda als altres, el compromís i l'acció solidària.

L'objectiu és doble:

- Millorar els aprenentatges, a través de l'experiència, la pràctica real, la vivència aplicant el coneixement teòric de les matèries.
- Aconseguir la transformació social, formar estudiants compromesos amb la realitat.

Contribuir al desenvolupament i millorar la qualitat de vida en societat, per la qual cosa és un instrument més per a la consecució dels ODS.

ApS i COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

Aprenentatge-Servei és una metodologia que permet practicar diverses competències transversals simultàniament; aquestes habilitats definides per la UPV segons estableix l'espai europeu d'educació superior, afavoreixen la inserció en el mercat laboral dels nostres estudiants i són avaluables. La pràctica real exigeix un grau de maduresa professional i un desenvolupament en altres habilitats diferents a les específiques de cada saber.

- CT-01: Comprensió i integració
- CT-02: Aplicació i pensament pràctic
- CT-03: Anàlisi i resolució de problemes
- CT-04: Innovació, creativitat i empenedoria
- CT-05: Disseny i projecte
- CT-06: Treball en equip i lideratge
- CT-07: Responsabilitat ètica, mediambiental i professional
- CT-08: Comunicació efectiva
- CT-09: Pensament crític
- CT-10: Coneixement de problemes contemporanis
- CT-11: Aprenentatge permanent
- CT-12: Planificació i gestió del temps
- CT-13: Instrumental específica

Desenvolupament
professional + Valors
Comprensió Cultural

Competències cognoscitives i
Participatives

Sensibilització cap a problemàtiques
Habilitats socials
Negociació, relacions, maduresa

<http://www.upv.es/contenidos/COMPTRAN/info/1026833normalc.html>
Vídeo upv. Competencias Transversales

ApS, METODOLOGIA INTEGRAL

Aprenentatge-Servei

Ès una metodologia més, però per les seues característiques, abraça diversos aspectes de l'aprenentatge, les pràctiques reals basades en projectes, treball col·laboratiu i disseny de projectes lligats a contextos i persones en situació de vulnerabilitat, per la qual cosa l'aprenentatge esdevé experiència, associada a una emoció duradora; per tant, la fa més integral.

VII. EN QUÈ CONSISTEIX ?

Reflexionar sobre el nostre context pròxim, observar si hi ha alguna situació on podem intervenir per a millorar amb el nostre treball o perfil professional, ací ja comença l'ApS.

Detectar alguna problemàtica o necessitat real, i estudiar com resoldre-la.

Dissenyar un projecte que millore alguna situació, definir una activitat de servei, planificar-ne el desenvolupament, buscar recursos per a realitzar-la.

Col·laborar, cooperar amb alguna entitat, organisme, ONG, associació ciutadana, que necessite.

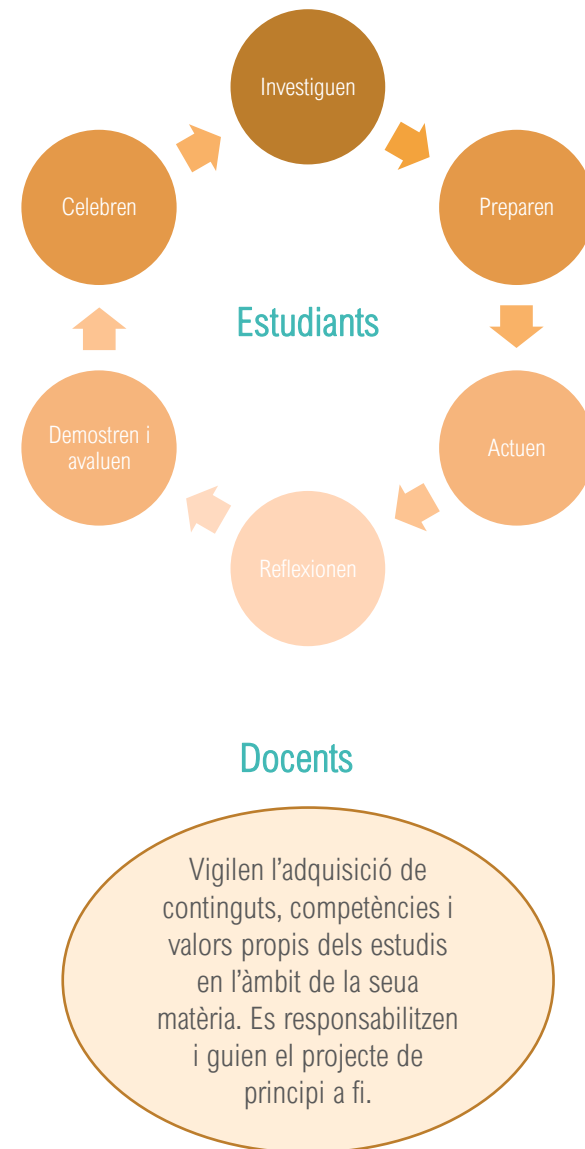
els nostres serveis professionals i no el puguen pagar.

Actuar, realitzar la pràctica, executar l'activitat, ajudar, millorar, transformar alguna situació, problema o necessitat.

Avaluar l'experiència tant amb l'entitat, com entre el grup i finalment amb la resta de classe, posar en comú.

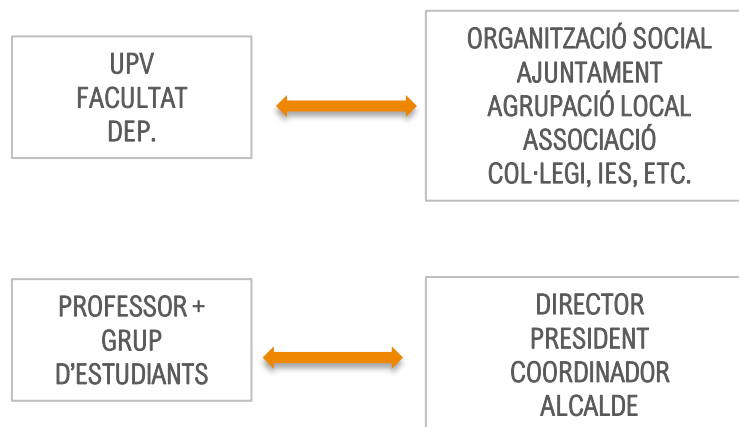
Registrar l'acció, realitzar una memòria, vídeo, informe, etc.

Divulgar, presentar, exposar a classe, en xarxes.

VIII. PROTOCOL D'APLICACIÓ ApS

Un projecte d'ApS no implica necessàriament una gestió administrativa, però si fora necessari es podrien establir acords per escrit per a establir el compromís i poder certificar l'activitat, que pot firmar el docent responsable d'acord amb el seu departament o facultat o el Vicerectorat corresponent, si es dona el cas.

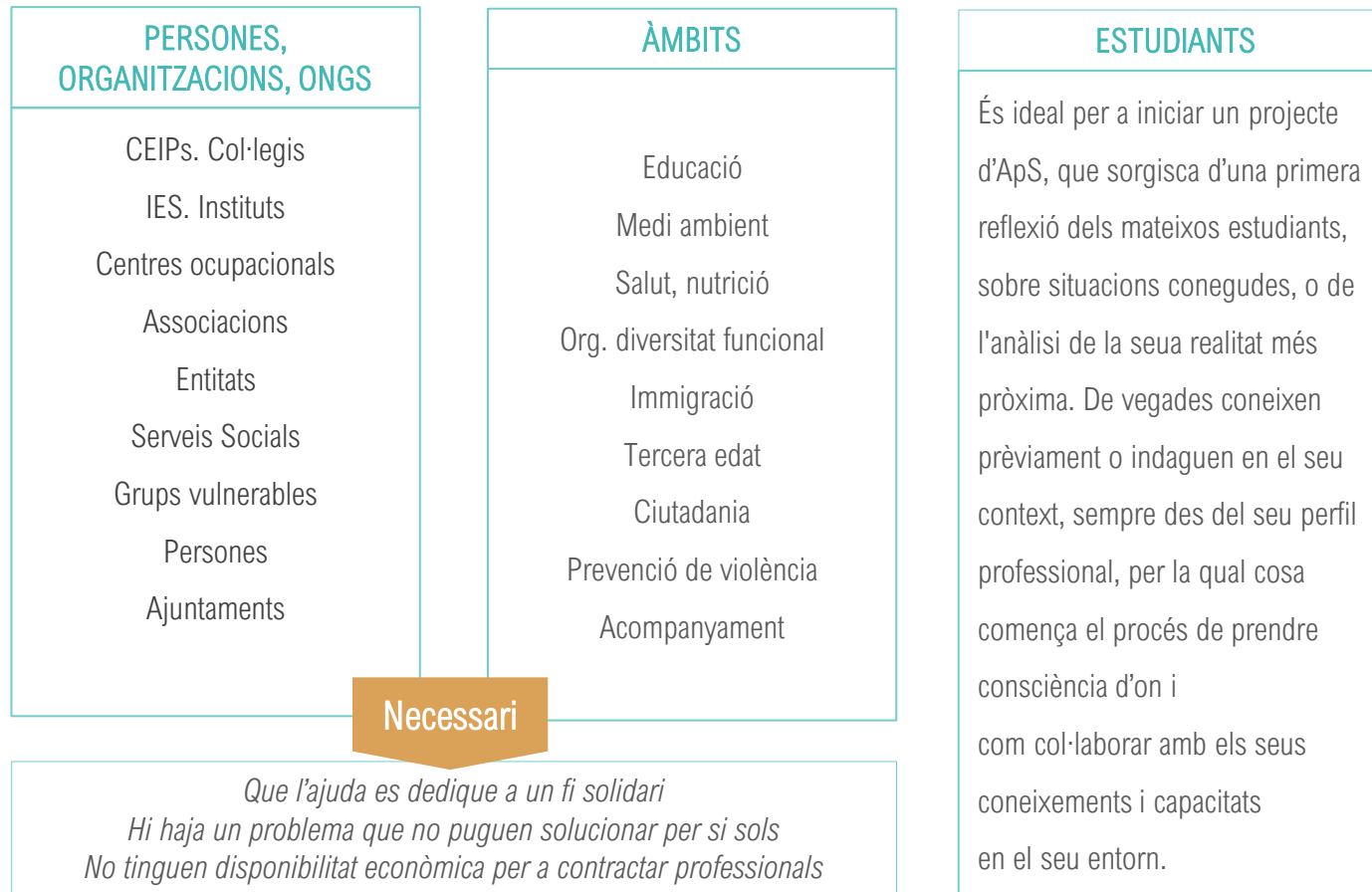
CONTEXTOS D' APLICACIÓ

Es caracteritza per:

Estar planificat dins de la programació curricular acadèmica, atendre solidàriament una necessitat de la comunitat, realitzar un projecte de servei que responga a eixa necessitat, o que resolga una problemàtica detectada. S'acompanya de la reflexió crítica en tot el procés per a finalment difondre l'acció.

IX. COM I ON SORGEIXEN ELS PROJECTES ?

*A vegades, les organitzacions es posen en contacte amb el nostre **Vicerektorat de Responsabilitat Social i Cooperació**, informen sobre una necessitat, amb un perfil professional i el CCD deriva la proposta als docents.*

ApS I ALTRES PRÀCTIQUES PROFESSIONALS

L'ApS es diferencia d'altres pràctiques professionals i també d'altres pràctiques de voluntariat, perquè aquestes han de tenir rellevància i reconeixement en termes acadèmics i, d'altra banda, han de contribuir a la millora de la qualitat de vida i del nivell d'inclusió social en la població.

Martínez Martín, M. (2008)

En altres tipus de pràctiques d'estudiants, no hi ha aquest objectiu de servei, ni voluntariat, i en altres pràctiques de voluntariat no té per què donar-se un aprenentatge reglat o tutorat.

Objectiu: **Aprentatge**

Formar-nos com a professionals en el context d'una assignatura, dins del currículum acadèmic
Requereix una preparació prèvia
El supervisa sempre el professor
Hi ha una acreditació o certificat de l'acció
Posseeix rellevància, reconeixement acadèmic
Es planteja en un marc normatiu i de bones pràctiques

Objectiu: **Servei**

Prestació de servei a la comunitat,
Millora de la qualitat de vida, nivell d'inclusió social.

X. TIPOLOGIES D'ApS

DIRECTE

El servei es realitza directament sobre una comunitat.

INDIRECTE

El servei es desenvolupa principalment en la institució educativa.

DEFENSA

El servei pot consistir en denunciar un fet, iniciar una campanya de conscienciació, suport o sensibilització sobre un tema.

INVESTIGACIÓ

Busca d'informació rellevant per a la vida d'una comunitat.

Font: Roser Batlle, curs ApS UPV 2015-16

XI. FASES DE L'ApS

1. ORIGEN DE LA IDEA
2. METODOLOGIA
3. ACCIÓ
4. REFLEXIÓ
5. PRESENTACIÓ
6. RECONeixEMENT
7. AVALUACIÓ

1. ORIGEN DE LA IDEA

Hi ha diferents estratègies

Explorar

Indagar necessitats i oportunitats de l'entorn, llistar associacions pròximes, entitats socials, institucions que ja s'han organitzat per a col·laborar. Reconèixer problemàtiques locals relacionades amb qualssevol dels ODS.

Transformar

Conèixer les experiències que s'han realitzat amb anterioritat, utilitzar-les com a referència per a planificar una de similar, i variar i ajustar a la necessitat específica o adaptar-les a una problemàtica del nostre entorn.

Oferir

El servei es desenvolupa principalment en la institució educativa, però es projecta cap a una organització externa.

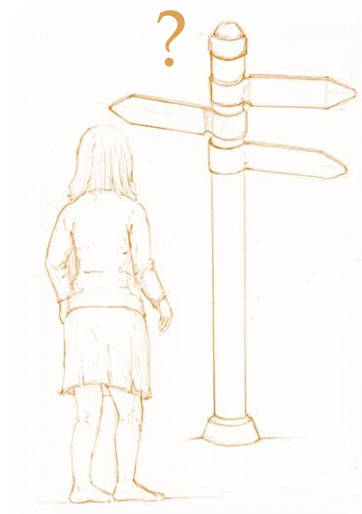
Sumar-se

Investigar els projectes que ja s'estan realitzant i seleccionar els més accessibles, pròxims o adequats per a oferir-se a col·laborar.

Inspirar-se

Prendre una experiència ApS com a referència, emular un bon projecte ApS d'altra institució educativa.

Font: Roser Batlle, curs ApS UPV 2015-16

Com ho faig?

Determinar la necessitat social, identificar el servei concret i els aprenentatges que s'aconseguirien amb aquesta experiència. Qualsevol àmbit de servei o millora del benestar social, reptes dels ODS, necessitats del nostre entorn, desigualtat, pobresa. Acompanyament a la formació, suport a persones amb necessitats especials, majors o vulnerables per qualsevol motiu. Protecció de la natura. Participació ciutadana, solidaritat i drets humans. Cooperació al desenvolupament. Promoció de la salut i la seguretat. Educació i cultura.

2. METODOLOGIA

Preparació i planificació

DISSENY DE PROJECTE {
Què?
Per què?
Quan?
Com?
On?
Per a qui?

Treball conjunt

Estudiants: AVANTPROJECTE PROCÉS

Motivació. Origen de la idea, sensibilització sobre la necessitat social del projecte.

Organització del grup, repartiment de responsabilitats, decidir representant del grup i de l'entitat social.

Anàlisi, investigar problemàtiques pròximes, detectar necessitats de l'entorn i concretar els possibles serveis.

Identificar el servei concret, la utilitat.

Definició del projecte, què faran i què aprendran.

Objectius del servei i de l'aprenentatge.

Metodologia, planificació del procés, passos per a actuar.

Cronograma, pressupost, necessitats d'infraestructura, *partenaires,* control de la seguretat, validació del professor en primeres tutories, vistiplau per l'organització...

Docents: PREPARACIÓ

Relacionar el servei o acció social amb els objectius de l'aprenentatge acadèmic de l'assignatura.

Especificar quins aprenentatges es poden adquirir en l'experiència, competències específiques, transversals, coneixements, actituds, habilitats i valors.

Col·laborar en l'organització.

Reflexionar conjuntament sobre les necessitats o serveis dins d'algun camp d'acció social, estudiar-ne la conveniència i validar el projecte.

Guiar tot el procés de planificació i gestió del projecte.

Plantejar l'avaluació i la rúbrica per a la qualificació del projecte.

Responsabilitzar-se de l'experiència davant de l'organització.

Reflexió prèvia sobre la necessitat social del projecte, quina utilitat tindrà, en quin àmbit; conèixer la problemàtica a través de la investigació de referències o antecedents; valorar el compromís i la responsabilitat abans d'actuar. Analitzar les capacitats que es tenen per a abordar-lo i també les dificultats per a resoldre'l. Reflexionar sobre els aprenentatges, serà necessari explicitar-los per a poder valorar l'impacte personal del projecte. Estudi d'experiències precedents.

3. ACCIÓ

EXECUCIÓ

Realització del servei.

Arriba el moment de la col·laboració, realitzar l'activitat, o resoldre el problema amb professionalitat i maduresa.

Relació amb els interlocutors o destinataris.

És necessari col·laborar amb les persones responsables de les organitzacions, o amb els usuaris a què va adreçat el servei.

Reflexió i avaluació del procés.

Hi ha projectes d'ApS que transcorren durant el temps, per la qual cosa és necessari realitzar avaluacions i analitzar com es va desenvolupant l'acció per a modificar si, calguera, controlar la gestió del temps i el nivell en la consecució de resultats. Posar en comú les observacions i sensacions del grup, compartir amb el tutor i la resta de la classe, prendre consciència del valor de l'activitat que s'està desenvolupant.

Registre de l'experiència.

Per a deixar constància, mitjançant publicacions gràfiques o audiovisuals, recollim l'acció, la intenció és divulgar el projecte per a donar visibilitat a l'activitat i sensibilitzar la resta de la problemàtica. Deixar constància de l'activitat en grup, per a poder compartir l'experiència, sempre respectant els desigs dels usuaris per a la seua visualització pública o comunicació en la xarxa.

Editar un vídeo és una producció molt efectiva per a la comunicació, que narre la necessitat, les accions realitzades, amb testimonis tant dels destinataris beneficiats pel servei, experiència de l'alumnat i assoliments aconseguits.

4. REFLEXIÓ

Element central de la metodologia.

Reflexionar sobre els resultats aconseguits, però també sobre els aprenentatges assolits.

Es realitza en cadascuna de les fases del projecte: a l'inici, per a poder planificar l'acció; durant el desenvolupament de l'acció, per a avaluar l'efectivitat i poder establir variacions en la planificació per si calguera, i al final del procés per a reflexionar sobre els resultats.

Aprendre de la reflexió que es porta a cap des de la mateixa acció, les problemàtiques del treball en grup, dificultats pels recursos o qualsevol imprevist, analitzar la mateixa experiència i percepcions personals per a exposar-les en grup.

El procés de reflexió és el marc que sintetitza i reorganitza tota la informació de les experiències ApS, on s'expliciten les connexions de coneixements: què he après curricularment i emocionalment.

Aquesta reflexió és prèvia a la redacció de la memòria i les conclusions

Com s'estan desenvolupant els projectes?

Quins reajustaments són necessaris respecte a la planificació inicial?

S'estan complint els compromisos?

Totes les persones implicades estan complint les seues funcions?

Estem registrant adequadament les accions?

Què estem aprenent?

Quines dificultats estem trobant?

Quines forteses / debilitats?

Imprevistos en el desenvolupament del projecte ApS

5. PRESENTACIÓ

COMPARTIR

Mitjançant presentació oral a la resta del grup, fet que exigeix un aprenentatge en l'elaboració d'un bon document gràfic i esquemàtic que permeta resumir l'activitat.

COMUNICAR

Exposar l'experiència realitzada i presentar totes les fases del procés per a reflexionar conjuntament, que fa col·laborar en l'aprenentatge de la comunicació oral efectiva.

DEMOSTRAR

Aprenentatges adquirits al grup i al professor mitjançant:

- . Memòria del projecte, per a l'avaluació.
- . Presentació de materials públics, com ara vídeo, lloc web, articles; aquestes produccions han d'estar ben estructurades perquè puguin ser referències per a la continuïtat del projecte en el curs següent o com a model de referència per a altres projectes similars.

6. RECONeixEMENT

INTRAGRUP

Valorar l'impacte de l'acció no solament fora, mitjançant la difusió dels projectes, sinó dimensionar l'aprenentatge individual aconseguit i el creixement professional del grup, reconèixer l'experiència viscuda conjuntament, no solament esperar l'agraïment extern.

INTERGRUPS

Reconèixer el valor del treball realitzat per la resta de companys de la mateixa classe, i la possibilitat de la coavaluació entre els distints grups. En compartir les experiències s'amplifica l'aprenentatge.

CELEBRAR

El projecte acabat, presentant-lo públicament mitjançant exposicions, entrevistes, articles en la xarxa, diaris o revistes.

Preparar una presentació al mateix centre i fora sempre que es pugui, és la millor manera de celebrar per a alhora visibilitzar i poder donar continuïtat a l'experiència.

7. AVALUACIÓ

Rúbriques per a aclarir criteris d'avaluació.

Autoavaluació, forteses i febleses.

Avaluació del grup, evolució, dinàmiques de grup, solució de conflictes o incidències.

Balanç del procés.

Anàlisi de resultats, compliment d'objectius, possibles millores.

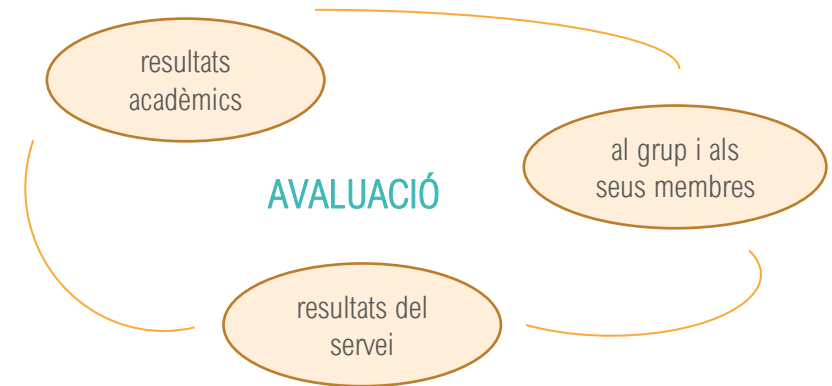
Coavaluació, avaluació per altres grups.

Avaluació conjunta amb l'entitat, treball en xarxa, comunicació, capacitat de cooperar.

Valoració de la continuïtat de l'experiència i projectes de futur.

Realitzar enquestes d'avaluació als responsables de l'organització i als destinataris del servei.

Percebre l'impacte en un àmbit social no sempre és fàcil, però quan es puga, s'han de quantificar els resultats obtinguts, el nombre de beneficiaris, produccions realitzades, hores d'activitat, resultats d'enquestes, etc.

Faltà formació sobre el servei?

El repartiment de funcions en el grup, va ser l'adequat?

La dinàmica o metodologia s'ajustà al problema?

La planificació va ser correcta?

Es resolgueren bé els imprevistos?

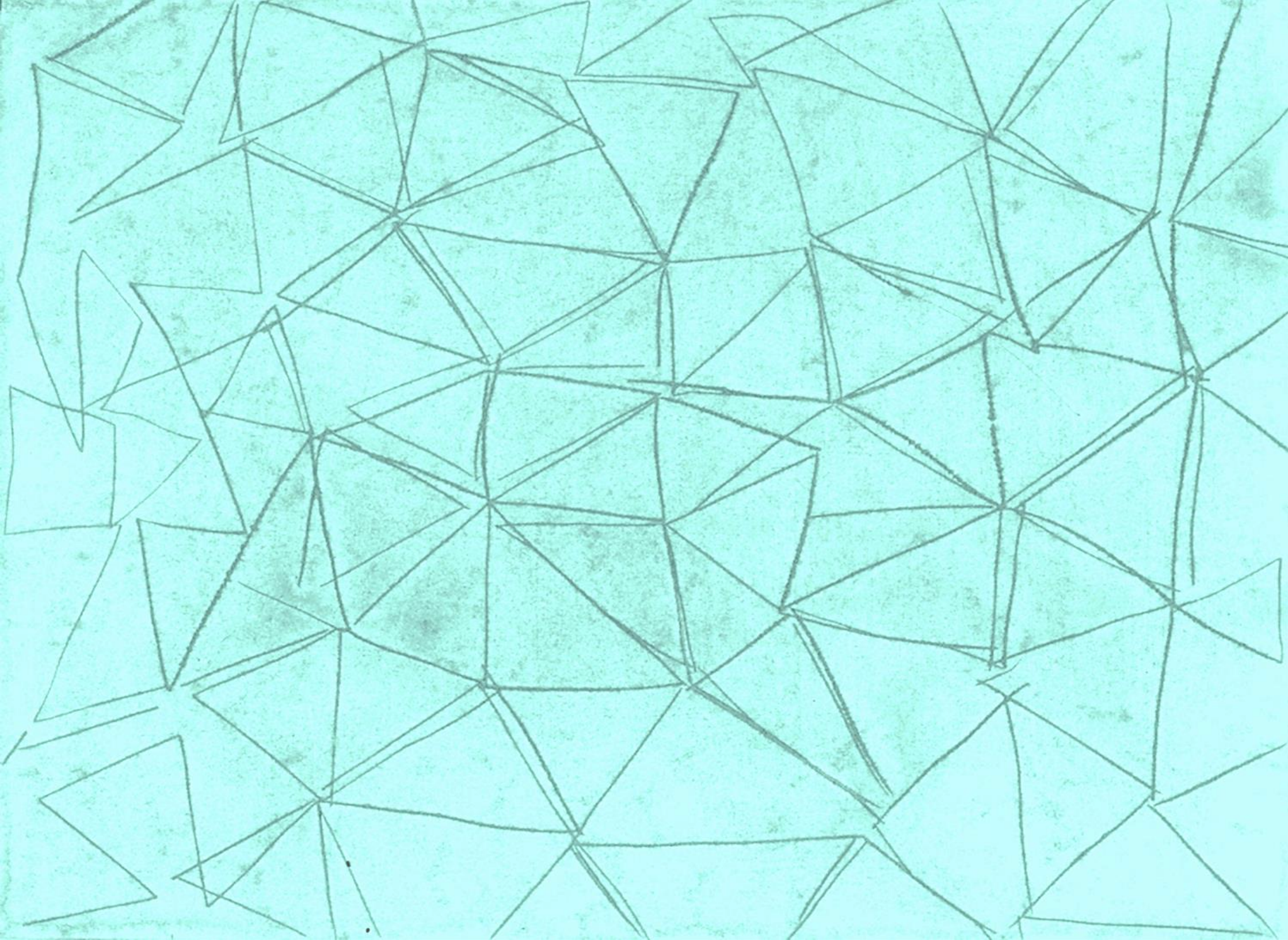
Hi va haver dificultats de comunicació amb les entitats?

El pressupost va ser suficient?

La gestió del temps, va ser l'adequat?

Quin nivell de satisfacció tenen els beneficiaris?

No sempre s'aconsegueixen tots els objectius, fet que no significa que no hi haja hagut aprenentatge, sinó que, per a poder continuar sent un bon projecte, és necessari analitzar errors, impediments, o imprevistos per a així, millorar.

XII. RECURSOS DIDÀCTICS

1. Caracterització del projecte d'ApS a la UPV
2. Fitxa resum per a registre al web ApS
3. Model de memòria de seguiment d'ApS
4. Avaluació, model de rúbrica ApS
5. Model de certificat del projecte

1. PROJECTE ApS - UPV

Caracterització d'una experiència ApS

Aquest esquema pot facilitar la tasca per a definir bàsicament què pot ser un projecte ApS, però també els agents fixos: docents, estudiants i persona responsable de l'organització externa, així com la necessitat d'esforçar-se a resumir un servei que siga significatiu, descriure el benefici que s'obté o se sol·licita, així com que els objectius d'aprenentatge que s'han d'aconseguir, vinculats al pla d'estudis o guia docent de les assignatures.

Esquema definició del projecte d'ApS a la UPV

Necessitat o problema social que s'atén en el projecte

Servei proporcionat a la comunitat

Centre o facultat i nom del professor responsable

Organització externa i nom i persona responsable

Curs i assignatures implicades

Aprenentatges que es poden aconseguir, específics de la matèria o transversals

Estudiants participants

Usuaris a què va adreçat

Modalitat

Lloc de desenvolupament i treball en xarxa

Descripció i registre de l'acció

Connexió amb els ODS

Avaluació

2. FITXA RESUM PER A REGISTRE AL WEB APS

Base de dades

Per a posar en comú i establir noves relacions per a dissenyar nous projectes d'ApS que unisquen les competències d'estudiants i possibilitats de desenvolupament dels docents amb necessitats específiques de les organitzacions.

Per a registrar les experiències realitzades, que puguin servir com a exemples per a altres projectes.

Per a donar continuïtat a projectes iniciats que puguin consolidar-se al llarg del temps, fins i tot amb distints grups d'estudiants.

Per a visibilitzar tant les problemàtiques i necessitats de les entitats socials com els assoliments i avanços aconseguits.

Experiències ApS - UPV Docents, estudiants i organitzacions

Persones interessades o actives en ApS

Nom, a/e,

Assignatura,

Departament, escola o facultat

Tutoritzar ApS, introduir la metodologia, compartir experiències

Conèixer organitzacions amb necessitats

Servei proporcionat a la comunitat

Oferir-se o sumar-se a projectes

3. MODEL DE MEMÒRIA DE SEGUIMENT D'APS

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

VICERECTORAT DE RESPONSABILITAT
SOCIAL I COOPERACIÓ

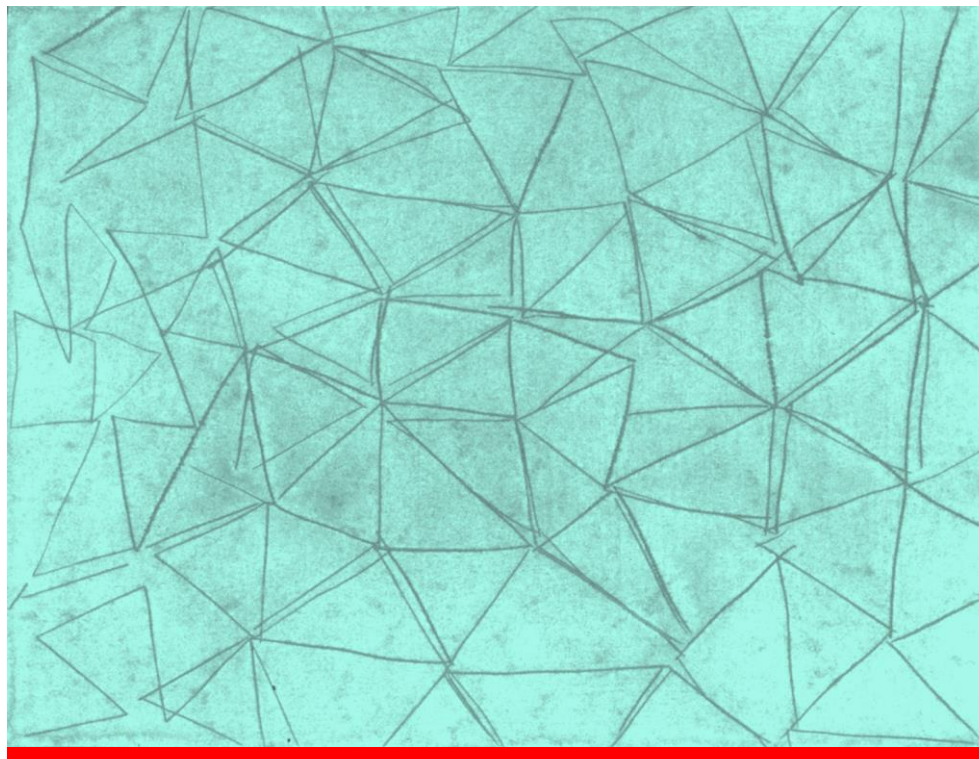
Títol del projecte:

Grup d'estudiants:

Assignatura:

Docent:

Curs:

<http://www.upv.es/contenidos/APS/>
<https://upvaps.blogs.upv.es/>

ApS **UPV**
Aprende ayudant

Memòria de seguiment

Aprenentatge-Servei UPV

(Ref: Mª Jesús Martínez Usaralde. UV)

1. AVANTPROJECTE

Motivació. Origen de la idea.

Anàlisi. Cal detectar necessitats de l'entorn i possibles serveis.

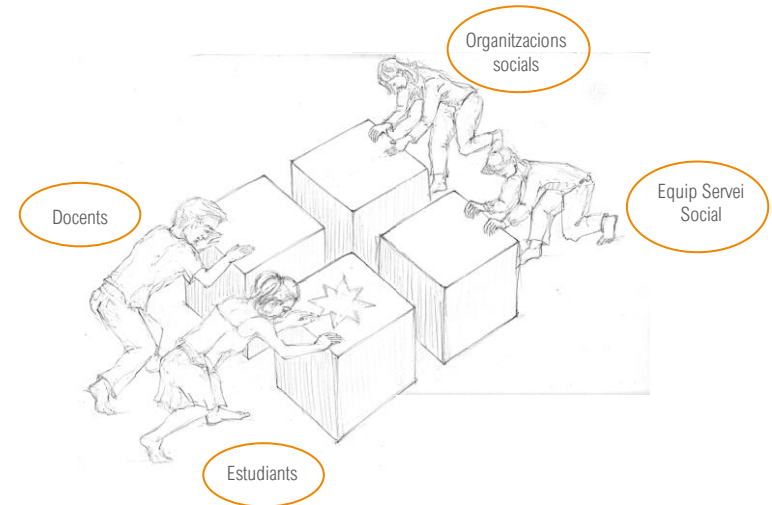
Identificar i seleccionar el servei o problema concret.

Definició del projecte, tipus de servei seleccionat (directe, indirecte, defensa o d'investigació), objectius específics, utilitat.

Objectius d'aprenentatge (pel docent).

Descripció. Nombre de participants; A qui o quins s'adreça.

Què es pretén obtenir. Durada prevista.

Configuració del grup d'estudiants:

Títol del projecte ApS	Organització externa
Responsable Cognoms i nom	A/e
Cognoms i nom	A/e

Proposta d'activitats a realitzar

Mapa conceptual.

Cronograma, activitat, hores.

Llistar necessitats d'infraestructura, espais i recursos materials.

Generar pressupost, busca de companys d'equip.

Control de la seguretat.

Concertar tutories per a validar.

Concertar trobades amb l'organització per a presentar l'avantprojecte, aconseguir-ne l'acceptació, signar acords si calguera.

Establir sistema de comunicació i treball en grup, mitjançant plataformes en xarxa.

Concertar trobades presencials, amb tutor i sense per a permetre l'anàlisi i l'avaluació contínua.

2. METODOLOGIA

Preparació, planificació del procés per fases.

Organització del grup i repartiment de responsabilitats individuals.

Dissenyar les activitats per a aconseguir els objectius.

Responsable	Rol	Activitat	Data lliurament

Fitxa per a diari d'estudiants Descripció de tasques	3. ACCIÓ	5. REFLEXIÓ	4. PRESENTACIÓ	5. RECONeixEMENT	6. AVALUACIÓ
Responsables Dates de lliurament	<ul style="list-style-type: none"> - Descripció i explicació de les activitats per fases de desenvolupament - Registre de l'acció, imatges gràfiques i/o vídeo - Inici de la redacció escrita per a la memòria i materials gràfics per a la presentació 	<ul style="list-style-type: none"> - Reunions per a analitzar l'evolució en l'aplicació del projecte - Extraure anotacions per a l'anàlisi - Llista d'assoliments i dificultats o problemàtiques per al bon desenvolupament de la proposta, possibles solucions 	<p>Exposició oral del projecte, servei, objectius, metodologia, fases d'execució, anàlisi de resultats més rellevants al grup de classe.</p> <p>Demostració dels aprenentatges adquirits</p>	<p>Proposta de difusió del projecte, Divulgació mitjançant exposició, vídeo, etc.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Del sentit del servei - Dels materials i objectes produïts - Sobre els objectius d'aprenentatge - La participació i reflexió sobre el treball en grup, - Partenariat - Beneficis, impacte del projecte - Continuïtat i consolidació

La reflexió permanent, l'observació contínua del que es fa i de com es fa, l'anàlisi dels resultats que es produeixen col·lectivament, aconseguixen un aprenentatge eficaç aprofitant els recursos comuns per a aconseguir un desenvolupament dels objectius superior.

4. MODEL DE RÚBRICA PROJECTE ApS

Títol ApS :

CRITERIS	10 - 9	8 - 7	6 - 5	4 - 0
ASSISTÈNCIA I TUTORIES	Assisteixen, participen i compleixen totes les tutories.	Falta algun membre del grup i es realitzen menys tutories.	El grup comença amb la meitat dels membres, però s'aconsegueix realitzar una tutoria.	Pocs membres i retarden la tutoria.
MOTIVACIÓ	El grup molt motivat des del principi assumeix el repte amb entusiasme.	El grup està motivat.	El grup veu més contres que possibilitats.	El grup té una disposició pessimista i no troba solucions sinó només dificultats.
CREATIVITAT	El treball és altament creatiu o innovador, es proposen realitzar alguna nova aportació.	El treball és creatiu, a grans trets, parteixen de la matèria coneguda, però poden realitzar aportacions personals.	El treball repeteix solucions preestablides, repeteix propostes anteriors, però són vàlides.	El treball no és creatiu, utilitzen els esquemes d'altres, però no els interpreten o modifiquen per a la proposta, per la qual cosa no s'ajusten al projecte.
LLIURAMENT	El grup finalitza l'activitat i lliura el quadern APS en la data acordada.	El grup finalitza l'activitat, però requereix uns dies més per al lliurament de la memòria.	El grup compleix l'activitat, però no amb el nivell programat i el lliurament dies després.	No aconsegueixen finalitzar l'activitat i, per tant, no entren en la data acordada.
PRESENTACIÓ FORMAL	La memòria escrita està molt ben estructurada i redactada, inclou una bona investigació prèvia, un índex molt complet, molt bona planificació i disseny de projecte, així com esquemes i imatges gràfiques de l'experiència.	El document és bo, no falta cap aspecte important, és un poc breu però compleix els objectius proposats.	El document és un poc bàsic, recull clarament les fases del procés, però falta detallar un poc més; completar alguns apartats, així com millorar aspectes formals del treball.	El document no s'ajusta a la proposta, és breu, denota precipitació; és bàsic, no inclou aspectes importants del projecte, no analitza, o caracteritza o falta informació. Hi ha errors en l'estructura i la forma; falten mapes conceptuals o imatges gràfiques que certifiquen que l'activitat ha sigut realitzada, o donen compte del procés en el temps.
PRESENTACIÓ ORAL COMUNICACIÓ	El document de presentació està molt ben sintetitzat i estructurat; és molt visual i gràfic. Hi participen tots, han assajat, resulta àgil i significatiu, han pogut equilibrar els temps de cada apartat i aconseguir un ritme coherent, han programat alguna acció per a interaccionar amb el grup, aporten evidències i comparteixen les seues anàlisis, opinions crítiques i experiències personals.	El document és correcte i complet, aconsegueix comunicar conceptualment i gràficament l'experiència. Quasi tots els membres del grup aconsegueixen comunicar amb agilitat, tot i que han sobrepassat un poc el temps d'exposició, ha faltat un poc d'assaig i equilibrar els temps per a cada apartat, hi ha hagut menys interacció amb la resta del grup.	El document recull bàsicament l'experiència, però s'escapen aspectes del procés que falta descriure, detallar, o comentar a classe. No hi han participat tots els membres del grup, el ritme ha sigut lent i irregulars els temps dedicats als aspectes jeràrquicament més importants. Hi ha faltat més interacció amb el grup, desimboltura i fluïdesa en l'expressió oral.	Només han exposat la meitat dels components del grup; només un membre s'ha responsabilitzat de la comunicació; el document de presentació tenia errors formals i gràfics, no era llegible. Hi faltaven aspectes de l'índex importants per a descriure tot el projecte; el temps emprat ha sigut menor de l'estipulat; el temps emprat ha excedit massa l'estipulat; no es comunica aspectes importants, o no es posa èmfasi en el llenguatge, per la qual cosa resulta difícil l'entesa, i no hi ha evidències gràfiques de l'activitat. No hi ha hagut interacció amb la resta del grup.

CRITERIS	10 - 9	8 - 7	6 - 5	4 - 0
QUALITAT DEL TREBALL	Molt alta en tots els aspectes conceptuals i de desenvolupament pràctic, compleix els requisits i sobreix de la resta de les propostes del grup i dels objectius inicials.	La qualitat és prou bona i compleix els objectius proposats amb una qualitat satisfactòria.	El treball té una qualitat relativa, compleix a meitat els objectius; compleix aspectes conceptuals, però no pràctics, o viceversa. Assoleix els objectius mínims, tot i que s'evidencia que quedaren aspectes per millorar.	El treball no té qualitat mínima per a superar els objectius. No s'aconsegueix assolir el servei o l'activitat proposada.
REFLEXIÓ	El grup presenta un apartat de reflexió ben redactat i fonamentat en cada fase del procés, aconsegueix aportar consideracions innovadores, reflexiona des de distints àmbits, exposen pros i contres, es realitzen preguntes i busquen respostes.	El grup presenta un apartat de reflexió mínim i correcte en cadascuna de les fases, però poden aprofundir en l'avaluació i anàlisi.	Hi han dedicat poc de temps, falta continuar analitzant les distintes fases de l'experiència.	El grup no ha reflexionat suficientment, no presenta apartat de reflexió o presenta un enfocament inadequat, està mal redactat.
RESULTATS, TROBALLES, PRODUCTES	El grup presenta materials i objectes produïts encertats i anima a una projecció posterior. Els resultats són innovadors, creatius i compleixen molt satisfactòriament les expectatives de l'organització.	El grup presenta materials produïts adequats, compleixen els objectius, però evidencien encara possibilitat de millora en alguns aspectes.	El grup presenta solucions correctes en alguns aspectes, però incorrectes en unes altres. Les solucions tot i ser vàlides, no són les més adequades; ha faltat un poc més de feina, o qualitat, a pesar de complir el mínim exigít.	El grup no presenta materials i objectes produïts o aquests són erràtics, repetitius, poc elaborats. No s'ha pogut portar a terme el servei, ha quedat incomplet; el servei ha sigut mínim i no compleix la necessitat de l'organització.
IMPACTE SOBRE LA COMUNITAT	Es fonamenta molt bé l'impacte aconseguit; els resultats es mantindran en el temps. L'organització manifesta la seua satisfacció pel servei complit amb alta qualitat. S'ha resolt amb un grau molt alt de satisfacció i s'han superat els objectius.	El grup presenta un apartat d'impacte correcte, que s'estén en el temps.	L'impacte existeix, però és poc visible; l'impacte és transitori, o durarà poc de temps; es percep una milloria, però hi ha poc avanç.	L'impacte es perd en finalitzar l'activitat. El grup no presenta apartat d'impacte. L'impacte és inexistent o ha fracassat en l'impacte.

5. MODEL DE CERTIFICAT DE PROJECTE

Dña. Mª Mercedes Sabatez Solar, como profesora del Dpto. de Dibujo de la Facultad de Bellas Artes de la Universidad Politécnica de Valencia, que ha integrado y tutorado la metodología Aprendizaje-Servicio en la asignatura:..... realizados durante el curso 2020-21, hago constar que la estudiante perteneciente al Grado de Bellas Artes, con DNI 56778899

Carmen Moratalaz Rodríguez

ha participado activa y satisfactoriamente en el proyecto de Aprendizaje-Servicio consistente en "....." realizado en de Valencia, actividad desarrollada en el mes de 2021; y para que así conste a todos los efectos oportunos, firmo la presente:

En Valencia, a 15 de Junio de 2021

Edo.: Mercedes Sabatez

XIII. BONES PRÀCTIQUES ApS A LA UPV

Les bones pràctiques en ApS poden ser semblants a les de les experiències en *aprenentatge basat en projectes extrauniversitaris* o *pràctiques en empreses*, però l'aprenentatge-servei es caracteritza i distingeix d'aquestes perquè a més de cobrir l'aspecte formatiu, ofereix un servei. Són molt diversos, es relacionen amb qualssevol dels ODS, poden ser d'índole teòrica o pràctica, investigació científica, tecnològica o de desenvolupament humà i cultural; és una pràctica real, fora de l'àmbit universitari, relacionen docents i estudiants amb organitzacions, ONG, grups amb problemàtiques específiques o persones en situació de vulnerabilitat per diferents motius; per això, contribueixen a la millora de la societat, però també requereixen una major responsabilitat ètica al llarg de tot el procés de realització.

Es tracta d'un aprenentatge integral.

En ApS entren en joc tres actors: docents, estudiants i organitzacions externes; en aquesta col·laboració la necessitat del servei és el motor de l'acció i ha de ser de qualitat rellevant per al contingut acadèmic del curs, així com tenir la capacitat de despertar l'interès de l'alumnat.

Tots i totes les participants del servei han de ser respectuosos amb les circumstàncies i formes de vida de tots aquells a què es beneficia.

Per això, abans d'iniciar una pràctica voluntària en ApS, hauríem de conèixer mínimament què és i què no és ApS, perquè cada part pugui assumir-ne amb responsabilitat i professionalitat les obligacions i compromisos per aconseguir els objectius plantejats.

Codi ètic de la UPV. S'assumeixen de manera general els valors i principis d'actuació del codi ètic de la UPV, integritat, respecte, llibertat, igualtat, transparència, responsabilitat i compromís.

<https://riunet.upv.es/handle/10251/121576>

Qualsevol persona que vulga participar en activitats d'aprenentatge i servei i tutoritzar alumnes s'ha de comprometre a:

Formar-se i documentar-se prèviament sobre les particularitats d'aquesta metodologia.

Informar l'alumnat sobre les diferències amb altres aprenentatges d'ABP o pràctiques remunerades, el seu caràcter voluntari, però també informar-ne sobre les responsabilitats, obligacions i compromisos amb l'organització i amb el seu aprenentatge.

Connectar les activitats amb els continguts curriculars de l'assignatura o perfil professional en un TFG, TFM o tesi doctoral.

Poder enumerar i associar la pràctica als aprenentatges i competències adquirides (específiques de la professió com a transversals). ApS no solament són pràctiques de voluntariat social, han de ser d'aprenentatges i assoliments professionals aconseguits.

El docent és qui adquireix el compromís amb l'organització, ja que signa protocols de col·laboració en cas que calga. S'ha d'ocupar i preocupar de tot el procés des de l'inici fins al final; guiar i tutoritzar dins i fora de l'àmbit universitari, si cal; ser l'últim responsable del projecte, i estar present en cada fase i sempre coneixedor de l'estat o de les situacions que es puguin donar.

Assumir la responsabilitat del bon ús de la metodologia, no utilitzant els estudiants com a treballadors externs, amb finalitats distintes de les d'ajudar, col·laborar, cooperar i contribuir a la millora i desenvolupament social.

Respectar l'autoria dels dissenys, activitats o la investigació del grup, o l'autoria individual, si n'hi ha; així com respectar la confidencialitat de les dades, l'anonimat de les persones amb què es treballa, si així ho manifesta expressament l'organització, així com tenir cura de la transferència de coneixement, perquè no es produïsquen situacions d'apropiació d'idees, dissenys, productes o solucions.

Valorar les propostes d'ApS i consultar prèviament en cas de dubte, per a no posar en risc la integritat física o psicològica dels estudiants quan ixen a realitzar la seua activitat fora.

Ser transparent en les qüestions econòmiques quan les pràctiques comporten un pressupost, o despeses en materials o maquinàries, i necessitar registrar per escrit tota l'activitat per a fer-la constar.

Se suggereix l'ús voluntari d'aquesta metodologia, per la qual cosa el docent es compromet a plantejar un altre projecte alternatiu per als estudiants que no desitgen fer ApS.

No és convenient tutoritzar durant un mateix curs acadèmic un nombre excessiu de projectes d'ApS, ja que el professorat és finalment el responsable de cadascun.

Conèixer la rúbrica per a l'avaluació del projecte i acompanyar amb un mínim de tutories al llarg del procés.

Realitzar una reflexió conjunta cap a quin objectiu de millora ens podem dirigir i quins aspectes de l'aprenentatge es desenvolupen més, per a seleccionar serveis que motiven i s'adeqüen a aconseguir la formació professional més pròxima al perfil de l'estudiant. Molts estudiants troben en les pràctiques d'ApS la seua motivació professional, la seua especialitat futura, paga la pena seleccionar el servei més adequat, per al que estem més preparats o més integrats en la nostra guia docent.

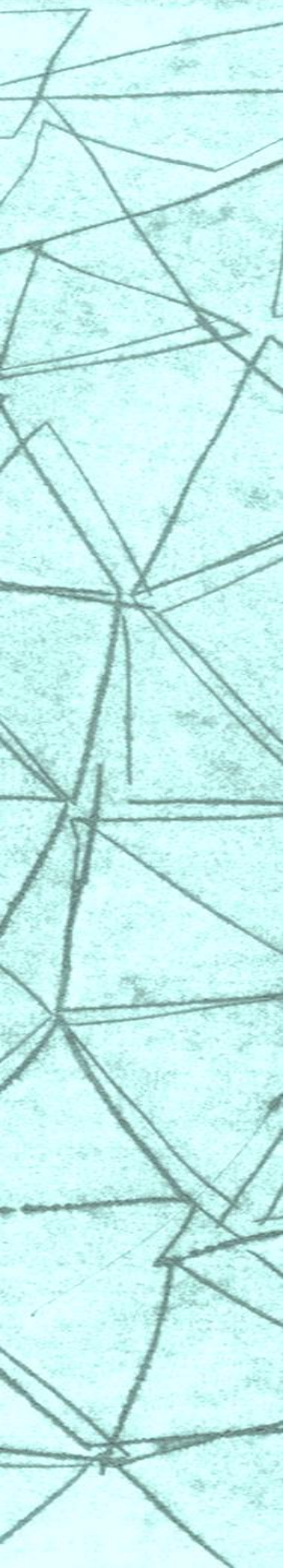
Fomentar el sentit crític i reflexiu; per tant, cal que el docent procure dedicar el temps necessari per a l'anàlisi, la discussió i la investigació conjunta, per a proporcionar el context i el significat a l'ApS; explorar dilemes ètics i problemàtiques socials inherents a cada pràctica.

Es pot certificar a l'alumnat l'activitat realitzada per al seu CV.

L'alumnat que decideix treballar en la metodologia ApS es compromet a:

Assumir la voluntarietat d'aquesta metodologia, no acceptant ni exigint les activitats i projectes d'ApS com una imposició de manera obligatòria per a evitar situacions de falta d'interès davant de les organitzacions.

Realitzar una anàlisi i valoració realista i madura del projecte abans d'establir el compromís, valorar costos econòmics, inversió en temps, distància física, complexitat excessiva per a un estudiant, evitant així l'incompliment de l'obligació una vegada adquirida.

A vegades els desitjos d'ajudar i col·laborar de l'alumnat excedeixen les capacitats reals, la reflexió conjunta amb el professorat i l'organització es realitzaran per a prendre les decisions encertades.

Distribuir el treball, establir cronogrames i metodologies que assegurin la consecució dels objectius i realitzar un quadern o memòria de seguiment de tutories, avanços, problemàtiques, etc.

La pràctica d'ApS té com a meta la implicació dels estudiants en la transformació i millora de la societat. Aquesta finalitat ha d'estar sempre present i no ser mai relegada respecte a uns altres interessos d'aquest grup, les organitzacions o el professorat.

Els i les estudiants treballen amb el rol de *professionals* i així han d'actuar en el seu aprenentatge, amb maduresa, rigor, compromís, complint les fases respecte al cronograma, que aporta solucions als imprevistos i registra el procés per a realitzar sempre una memòria que certifique el treball i servisca per a la posada en comú a classe com a referència per a la resta de companys/es.

Igual que el professorat, els estudiants es comprometen a respectar la transparència en els casos que hi haja activitat econòmica, o ús de materials fungibles, respectar l'autoria de les propostes individuals, no fer ús indegut de dades confidencials amb les persones o institucions amb què col·laboren i deixar constància per escrit dels moviments, usos o maneig de material o informació delicada.

Cal que l'alumnat no es deixi explotar en un exercici de voluntariat per una organització que pot manifestament pagar els seus honoraris o, al seu torn, ser mà d'obra d'un grup d'investigació, o docent per a realitzar un treball que revertisca sobre altres causes i objectes que no siguin els propis del servei social.

Aquest col·lectiu poden assumir la responsabilitat de realitzar un projecte d'ApS de manera individual en els seus TFG, TFM o tesis doctorals, però l'alumnat de grau es recomana realitzar la pràctica en grup per a compartir el treball i la responsabilitat i contribuir-hi a la millora de la competència del treball cooperatiu.

Les organitzacions, entitats, ONG, associacions o grups reduïts de persones col·laboradores tenen com a funció un objectiu social, en qualssevol dels seus aspectes: sanitari, mediambiental, cultural, etc.

És obligació de les entitats externes nomenar un responsable de l'activitat, amb què s'establirà el contacte i en qui delegaran per a l'assessorament i treball cooperatiu.

És una bona pràctica de les organitzacions facilitar al màxim la informació precisa, documentació, materials o recursos humans per al desenvolupament de l'activitat, establir el plantejament del problema, necessitat o petició.

Col·laborar, si es pot, en el pressupost, prestar espais de treball, materials, tecnologia o la infraestructura necessària per a contribuir a la solució conjunta del servei. Quan l'organització o ONG no dispose d'un mínim necessari és la UPV qui tractarà de dotar d'espai, tecnologia i recursos per a la consecució del servei prestat.

És un exercici de responsabilitat moral no sol·licitar activitats o serveis a la universitat per entitats, organitzacions o ONG utilitzant l'estudiantat com a mà d'obra qualificada, quan disposen de capital suficient.

Una organització no ha de plantejar un servei que pugui excedir-ne les capacitats o habilitats de l'alumnat implicat només per a no contractar un professional, o pugui posar en risc físic o psicològic els estudiants.

L'organització amb el seu responsable ha d'estar sempre present en la realització del servei si aquest es realitza en el seu espai o àmbit i acompanyar els estudiants en la pràctica.

És una bona pràctica de les organitzacions la possibilitat de certificar els serveis, el temps, la inversió, els resultats obtinguts o cartes de recomanació, amb vista al CV professional de l'estudiant.

XIV. EXPERIÈNCIES APS UPV

Guiades per docents dels grups PIME en ApS, 2018/21

Aps de mediació artística

Dona i violència de gènere, 2017

Assignatura: Treball Final de Grau

Centre: Facultat de BA

Docent: Felicia Puerta

Estudiant: Livia Guillem Casañ

Organitzacions: Alanna i Lilith.

Associacions Violència de Gènere

Aprenentatge

Professionalització i Experimentació. Disseny de programació enfocada a una problemàtica social, registre i memòria del procés per a TFG, comunicació efectiva en l'exposició i defensa oral. Responsabilitat ètica i coneixement de problemes contemporanis. Planificació i Gestió del temps.

Servei

Enfortir l'autonomia personal, independència emocional, inclusió, desenvolupament integral o superació de conflictes.

Col·laborar amb pràctiques artístiques i cooperatives que contribuïsqen al procés de recuperació, augment de l'autoestima, a reduir l'estrès, por, ansietat i aïllament que aquesta situació produeixen.

L'activitat artística actua com a mediadora, i treballa des de la part sana del subjecte, que és la seua capacitat per a crear.

Aquesta experiència de mediació va ser mereixedora del Premi Ragalo 2017. A l'Impuls de l'ApS. Art i Humanitats per la Universitat de València. En honor a Rafaela García López, (1958-2015)

APS Còmic Asperger APS, 2019

Assignatura: Dibuix, Llenguatges i Tècniques.
2n Grau.

Centre: Facultat de Belles Arts

Docent: Felícia Puerta

Estudiants: Celia Riba, Marisa Bedoya, Mª Cristina García, Gregorio Oliva, Mª Amparo Fernández i Natalia Sánchez.

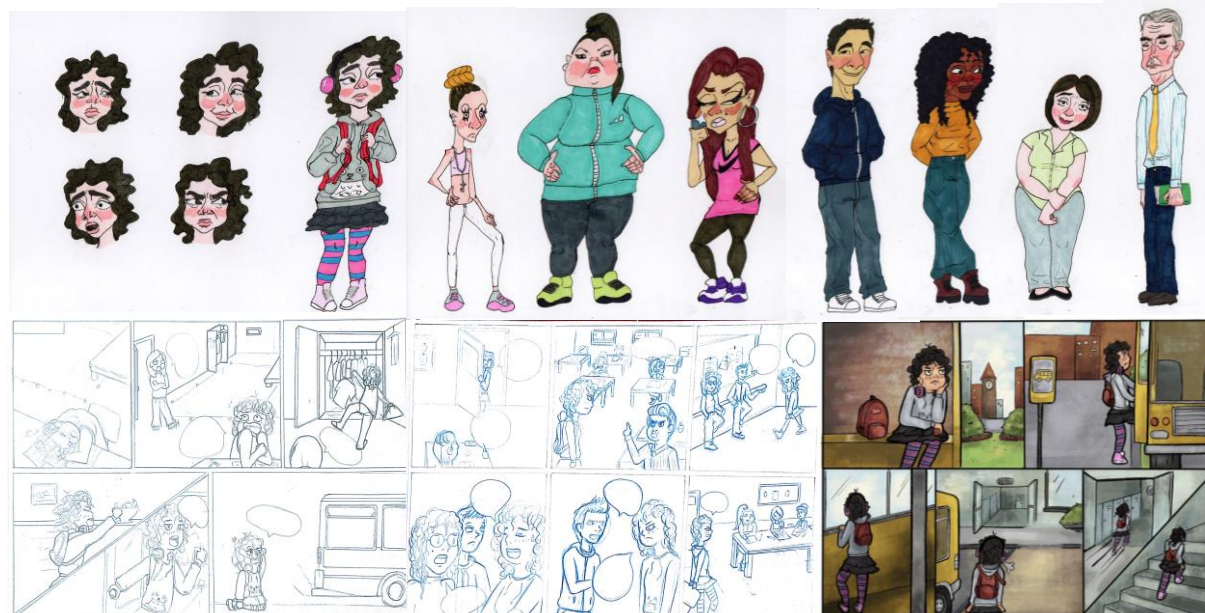
Organització: Associació Asperger València-TEA

Aprenentatge

Aprendre narració gràfica, en totes les fases. Disseny i projecte d'edició gràfica. Conèixer altres realitats de joves amb dificultats. Comprensió i integració. Treball en equip. Coneixement de problemes contemporanis. Planificació i gestió del temps.

Servei

Produir un còmic que servira com a material didàctic per a utilitzar-la en les xarrades als instituts i que plantejara la problemàtica, amb un llenguatge pròxim i juvenil, la realitat de l'assetjament a aquests estudiants.

ApS, Art i Cooperació, 2018

Assignatura: Dibuix, Llenguatges i Tècniques, 2n Grau

Centre: Facultat de Belles Arts

Docent: Felicia Puerta

Estudiants: Alba Boscá, Judit Blasco, Colombe Garnier, Anastasya Herasym, Andrea Marco, Pilar Matías, Cristina Rivas i Mar Roca

Organització: Sant Joan de Déu. Cuida, acull, forma i acompanya persones sense llar.

Aprenentatge

Disseny i planificació de programació enfocada a una problemàtica social; registre i memòria del procés per a publicació. Comunicació efectiva. Responsabilitat ètica i coneixement de problemes contemporanis.

Servei

Els tallers de mediació artística han ajudat a complir part dels objectius del programa socioocupacional, i han millorat competències i habilitats de caràcter físic i social; desenvolupament emocional i cognitiu dels usuaris del programa residencial (alberg i habitatges d'inclusió) i del programa terapèutic de deshabitació d'alcohol i joc patològic.

Han contribuït a afavorir la integració i cohesió del grup, ocupar-ne el temps d'una manera lúdica i terapèutica. Visibilitzar la labor de l'entitat mitjançant l'exposició pública i edició de publicació impresa dels treballs realitzats.

Mural Casa Nova, Sagunt, 2019

Assignatura: 2n Grau. Dibuix, Llenguatges i Tècniques

Centre: Facultat de Belles Arts

Docent: Felicia Puerta

Estudiants: Lía Alonso, Mello Tamayo, Miki Marchante, Guillermo Vicent i Ariadna Martínez

Organització: Casa Nova, de persones sense llar

Aprenentatge

Aprendre com realitzar una pintura mural, des de la preparació del mur, esbossada i trasllat d'imatge i acabament. Participar en l'edició del Festival Més que murs, per a buscar finançament.

Aprendre d'altres cultures. Responsabilitat ètica i coneixement de problemes contemporanis. Comunicació efectiva.

Servei

Cridar l'atenció i donar visibilitat al lloc i les condicions precàries d'aquells que l'habiten.

Denunciar la situació indigna de les persones que viuen a l'extraradi de Sagunt, sense aigua, sense llum, sense sostre; principalment immigrants d'Àfrica. Acompanyar i comprendre la situació dels que són ignorats per la societat.

Dignificar la façana externa de la Casa.

Redisseny imatge corporativa de Copava. 2017

Assignatura: Treball Final de Grau

Centre: Dep. Dibuix. Facultat de Belles Arts

Docent: Felicia Puerta

Estudiant: Josep Vicent Ros Belver

Organització: COPAVA

APRENTATGE

Professionalització en el perfil de dissenyador gràfic.
Disseny i realització de projecte. Comunicació oral efectiva en la defensa del treball.

Planificació, coordinació amb tercers.
Responsabilitat, maduresa i compromís.
Gestió del temps.

SERVEI

Redisseny de la imatge corporativa de Copava, associació coordinadora de recursos d'atenció a persones amb diversitat funcional intel·lectual.

Un logo que havia quedat antiquat, i renovació de la imatge en xarxes, esdeveniments i jornades públiques.

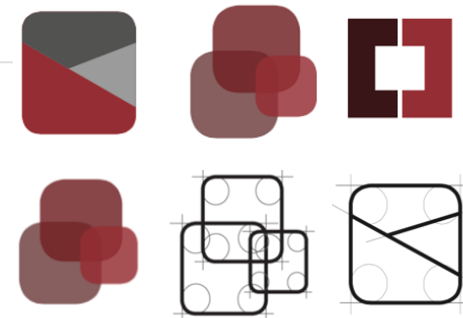
Un servei per al qual, per falta de recursos, no havia possibilitat de contractar.

Img. 60.

Img. 61.

Img. 62.

Img. 58.

Img. 59.

Pintura mural: divulgació dels ODS, 2019

Assignatura: Processos, Materials i Tècniques,
2n Grau Conservació i Restauració de Béns Culturals

Centre: Facultat de Belles Arts

Docent: Felicia Puerta

Estudiants: Mireia Chulià, Marta Chisvert, Nerea Fernández, Amparo Gabarda, Iván Lorea, Mario Lucas, Lorena Martínez, Sara Nestares, Patricia Pardo

Organització: IES. Albal

Aprenentatge

Disseny i projecte. Aprenentatge dels processos per al desenvolupament d'una pintura mural. Treball en equip i lideratge. Planificació i gestió del temps. Responsabilitat ètica i coneixement de problemes contemporanis. Responsabilitat ètica, mediambiental i professional.

Servei

Difondre els ODS a la comunitat educativa i a la població d'Albal. Col·laborar amb el projecte educatiu de l'institut, intervenir en la façana principal de l'institut i cobrir amb un mural divulgatiu, de caràcter educatiu.

Un passeig per l'Horta, 2021

Assignatura: Introducció a l'Arquitectura. Curs 1r

Centre: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura

Docent: Pasquale de Dato

Organització: Auxilia València, treballa amb persones en cadires de rodes amb distintes patologies greus, necessiten anar sempre acompanyats de voluntaris.

Aprenentatge

Coneixement i reflexió sobre les necessitats i responsabilitats socials de l'arquitecte; transmissió d'informació, idees, problemes i solucions al públic; comprensió de les relacions entre les persones i els edificis i entre aquests i el seu entorn en funció de les necessitats i de l'escala humana. Coneixement de les bases de l'arquitectura vernacle.

Atès els problemes de seguretat sanitària d'aquesta població de risc amb referència a la Covid-19, l'associació i el grup d'alumnes han acordat realitzar un *passeig virtual* mitjançant un vídeo que l'alumnat ha realitzat per a la projecció a les estructures de l'associació o per a l'ús privat.

Servei

Realitzar visites arquitectòniques guiades adaptades per a persones amb diferents discapacitats, especialment les motores, a l'Horta de València, on l'accessibilitat quasi no està mai garantida.

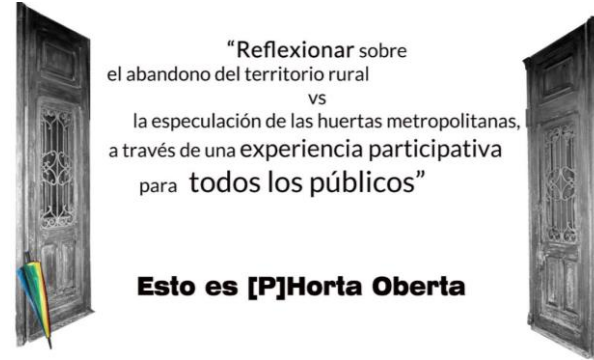

[P]Horta Oberta, 2020
 Projecte multidisciplinari de GLOCAL

Assignatura: Metodologia de Projectes 3r i Fonaments de l'Arquitectura 1r
Centre: Facultat de BA i Escola d'Arquitectura
Docent: Chele Esteve, Yolanda Hernández i Pasquale de Dato
Estudiants: Tots els de les assignatures esmentades.
Organització: Alqueries Horta Sud Alboraià.

Aprentatge
 Disseny i projecte. Planificació d'espais efímers i sostenibles en un camp abandonat o en guaret, amb la funcionalitat de servir de marc de trobada per al desenvolupament de trobades culturals. Coneixement dels materials naturals reciclables i constructius locals. Treball en equip i lideratge. Sensibilització cap a una problemàtica social. Comunicació efectiva. Responsabilitat ètica i coneixement de problemes contemporanis.

Servei
 Suport a les associacions de defensa de l'horta i alqueries d'Alboraià. Difusió per a la sensibilització dels mateixos habitants del poble i ciutadania, defensa i conservació del territori, valorar els agricultors i defensa de la producció autòctona. Problemes de sostenibilitat en la gestió i desenvolupament local reflex dels mateixos fenòmens globals de despoblació, abandó, d'una banda, i expansió i de especulació, de l'altra.

“Reflexionar sobre el abandono del territorio rural vs la especulación de las huertas metropolitanas, a través de una experiencia participativa para todos los públicos”

Esto es [P]Horta Oberta

Documentació patrimonial històrico-gràfica del Casino de l'Americà, 2020-21

Barri de Benicalap, València

Aprentatge

Del procés d'estudi, documentació gràfica i conservació del patrimoni arquitectònic, amb tècniques clàssiques, fotografies tant històriques com digitals. Han après modelització 3D. Aplicació i pensament pràctic. Innovació, creativitat i emprenedoria. Disseny i projecte. Treball en equip i lideratge. Responsabilitat ètica, mediambiental i professional. Pensament crític. Coneixement de problemes contemporanis. Planificació i gestió del temps.

Servei

Documentació historicogràfica del Casino de l'Americà (final del s. XIX), anteriorment conegut amb el nom de la Quinta de Nuestra Señora de las Mercedes), al barri de Benicalap, a la ciutat de València, amb reconstrucció 3D de l'estat original. En l'actualitat es troba en estat ruïnós, i sotmès a actes vandàlics en no tenir cap protecció especial de l'Ajuntament. L'associació pretén impulsar la catalogació de l'immoble com a BRL (Bé de Rellevància Local) o BIC (Bé d'Interès Cultural).

A partir del procés de documentació gràfica, és possible obtenir plànols, alçats i seccions que donen idea de la possible reconstrucció virtual de la part exterior de l'edifici, utilitzant per a això modelització 3D i fotografies històriques.

Assignatura: Tècniques de Documentació Patrimonial.

Curs: 2n Màster: Màster Enginyeria Geomàtica i Geoinformació.

Centre: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Geodèsica, Cartogràfica i Topogràfica.

Docent: José Luis Lerma García.

Estudiants: Glene Clavicillas Cabalera, Aurélien Camilleri, Yangyang Liu i Victoria Barbeta Barro.

Organització: Associació Cercle per la Defensa i Difusió del Patrimoni Cultural.

Reproducció 3D del bust de Vicent Andrés Estellés, 2020-21 *l'exposició museística de la peça*

Assignatura: Tècniques de Documentació Patrimonial.

Curs: 2n Màster: Màster Enginyeria Geomàtica i Geoinformació.

Centre: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Geodèsica, Cartogràfica i Topogràfica.

Docent: José Luis Lerma García.

Estudiants: Rocío Jiménez, Sonia Mª Sandoval i Julián Tórtola

Organització: Associació Bassot (antiga Associació de Veïns de Burjassot).

Aprentatge

Del procés d'estudi, documentació gràfica 3D i conservació del patrimoni cultural, amb tècniques clàssiques i digitals. Han après modelització 3D del bust mitjançant solucions fotogramètriques a partir de telèfon mòbil. Modelat 3D, impressió 3D.

Servei

Documentació gràfica 3D del bust del poeta Vicent Andrés Estellés, situada originàriament al municipi de Burjassot, actualment a la Casa de la Cultura de l'Ajuntament de Benimodo. Es pretén revertir la injustícia de no disposar de l'escultura original de l'autor a Burjassot. Per a això, s'ha previst la creació d'un museu a les instal·lacions de la mateixa associació, per a homenatjar un dels seus fills predilectes de la ciutat, escriptor, periodista i poeta. A més del modelat virtual en 3D, s'han generat animacions seguint diferents itineraris. Així mateix, s'ha preparat el fitxer que possibilita la impressió 3D del bust de l'artista.

ApS en els summer workshops a Xangai, 2012 i 2014

Assignatura: Experiències internacionals. Grau i màster.

Centre: ETSED i EASD.

Docents: Chele Esteve Sendra i Ricardo Moreno Cuesta.
Programa APICID

Estudiants: Paula Cunha Pelegrín– Jorge García Miralles (ETSED-UPV). Oleh Kardash (EASD València).

Organitzacions: Colleague of Design and Innovation.
Tongji University. Xangai, Xina.

Aprenentatge

Anàlisi i resolució de problemes, disseny i projecte. Desenvolupament de la creativitat, innovació. Treball en equip, cooperació i solidaritat. Coneixement i respecte de la tradició i aplicació de la tecnologia al servei de la ruralitat. Responsabilitat ètica, mediambiental i professional.

Servei

2012: Ètica i acció: dissenyant una experiència d'hospitalitat rural.

2014: Agricultura urbana: per dins i per fora.

El Projecte de Comunitat Sostenible a l'illa de Chongming tracta de buscar solucions de disseny creades amb un impuls d'innovació i responsabilitat cap a la societat.

Es demanà als estudiants de disseny que desenvoluparen escenaris inicials d'activitats educatives i d'investigació en els temes proposats, es debateren sobre les amenaces i les oportunitats, i es prototiparen dissenys per a donar suport a la comunitat, que buscava solucions en una aposta cap a l'economia circular.

Una metodologia d'aprenentatge no és exclusivament això, potencialment és una filosofia que harmonitza la dimensió cognitiva i la dimensió ètica de les persones. És una pedagogia que aproxima qualitat educativa i inclusió social i una estratègia de desenvolupament comunitari, ja que impulsa el capital social i humà de les poblacions rurals en aquest cas.

Projecte col·lectiu d'art i natura "Ecosistemes" 2018

Assignatura: Art i Natura, 3r Grau

Centre: Dep. Pintura. Facultat de Belles Arts

Docent: Chiara Sgaramella

Coordinadora: Susana Esteve Mira

Estudiantes: Alba Cobo, David Payà, Daniel Cortés, Esther Mínguez, Helena Annick, Jhon Edinson, Laura Carolina, Ramón Fandos i Helena Blankeinstein

Organització: Actio. Alboraiig

Aprenentatge

Utilitzar materials naturals com a materials artístics. Conèixer i respectar l'entorn. Conservació i restauració del patrimoni natural. Innovació, creativitat i emprenedoria.

Disseny i projecte. Treball en equip i lideratge. Responsabilitat ètica, mediambiental i professional. Coneixement de problemes contemporanis.

Servei

Proporcionar recer i abeuradores als ocells atesa la disminució d'arbres. Millora de la biosfera de l'entorn natural que envolta Actio (Alboraiig), alberg d'educació ambiental i turisme rural.

Puzzle Pieces, 2021

Aplicació per a dispositius Android

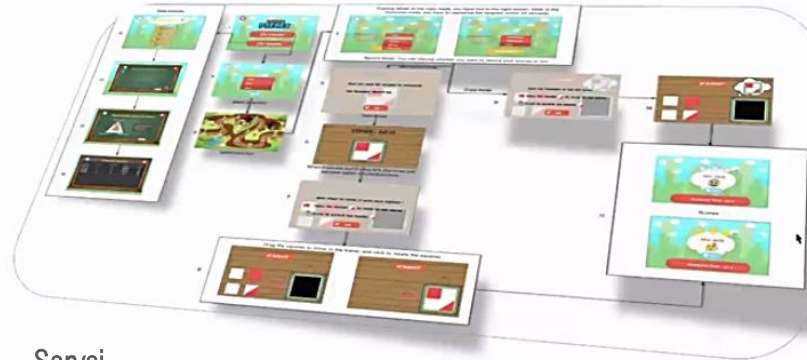
Assignatura: Tecnologia Electrónica y Música Contemporánea

Centre: Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació.

Docent: Carlos A. Hernández Franco.

Estudiant: Linger Shen.

Organització: Aula de Comunicació i Llenguatge de l'IES La Canyada. Paterna, València.

Servei

Utilitzar la tecnologia per a estimular l'intel·lecte d'alumnat amb TEA i facilitar-ne no solament l'aprenentatge sinó també la socialització, ja que fomenta la interacció amb altres alumnes.

El joc reproduïx el material amb què les mestres de l'IES La Canyada treballen a l'aula, com ara cartolines amb diferents formes geomètriques, colors, etc., convertides en peces digitals amb què l'alumnat ha d'anar treballant des de la tauleta, per a superar progressivament diferents nivells de dificultat.

Remet al clàssic tangram, potencia la creativitat i aprenentatge d'alumnat amb trastorn de l'espectre autista, que facilita alhora la inclusió social i tecnològica.

L'aplicació emmagatzema cadascuna de les activitats de l'alumne, data, temps de resolució de l'exercici, fet que facilita el seguiment individualitzat.

*Novel·la il·lustrada,
Un treball d'ApS per a Willka , 2021*

Assignatura: TFG
Centre: Facultat de Belles Arts
Docent: Felicia Puerta
Organització: Wilka
Estudiants: Ana de Toro Gaspar

Aprenentatge:
Disseny i projecte. Aprenentatge de les tècniques i materials per a il·lustració gràfica. Coneixement del procés d'edició llibres. Gestió del temps. Comunicació efectiva. Responsabilitat ètica i coneixement de problemes contemporanis.

Servei
Recaptar fons per a Wilka i amb això col·laborar amb l'escola infantil de Soavinarivo, a Madagascar. Contribuir també al procés d'educació per al desenvolupament, amb la inclusió del llibre en escoles a Espanya.

XV- PER QUÈ PRACTICAR ApS ?

L'aprenentatge servei contribueix a cultivar l'empatia, l'altruisme i la cura mitjançant la col·laboració, per a formar la identitat dels estudiants en el compromís cívic, amb una visió política i crítica més global. Continuar aprenent en pràctiques externes, i aplicar coneixements, però també aprenent amb experiències de vida.

Tractar de resoldre problemes socials usant les competències individuals i col·lectives, conscienciar del valor del treball en grup, col·laborar i participar conjuntament amb institucions educatives i entitats socials en la cerca del desenvolupament i benestar comunitari.

Raons educatives i socials per a practicar l'ApS

*Ocasió de contribuir a millorar la societat, a fer d'aquest món un lloc més fraternal i habitable.
Per a recuperar el sentit social de l'educació.
Per a integrar els aspectes cognitius amb els aspectes actitudinals i morals de l'aprenentatge.
Perquè els adolescents aprenguen millor.
Per a incrementar la percepció positiva i la consideració social dels estudiants com a ciutadans.
Per a reforçar les bones pràctiques existents i millorar la imatge social del centre educatiu.
Per a potenciar el lideratge dels docents i educadors en la mesura que dinamitzadors socials al seu entorn.
Per a estimular la pràctica democràtica i participativa de la ciutadania.
Per a augmentar la cohesió social als barris i poblacions.
Per a fomentar el voluntariat.
Per a compensar l'ètica de la justícia amb l'ètica de la cura.*

Roser Batlle

Estudiants

Motivació

En l'àmbit acadèmic i cognitiu

Tenen l'oportunitat de viure experiències positives, significatives i reals. Milloren competències específiques i transversals a través de pràctiques professionals.

Impacte vocacional

Representa una oportunitat per a connectar amb la seua realitat laboral, poder prendre decisions sobre el seu perfil professional, augmentar la seua maduresa i sentit de la responsabilitat.

Impacte en el desenvolupament personal

Eleva l'autoestima, l'estudiant és protagonista del propi aprenentatge.

Obté un coneixement de si mateix més alt, es produeix un creixement, es treballa la resiliència.

Es practica la cooperació i les relacions interpersonals en el grup de treball, amb el professor i amb les organitzacions externes,

Es fomenta la companyonia, lideratge i la comunicació, i es milloren les conductes pro socials, coneixement de la realitat, canvi de percepció i eliminació prejudicis.

Docents

Compromís

Per al professor representa una nova oportunitat de desenvolupament acadèmic i professional; Aquests projectes li serveixen per a continuar la seua labor d'investigació i transferència; Poden aportar nou coneixement científic.

Es produeix una major empatia entre professor i estudiant, per la qual cosa millora la seua valoració.

Igual que l'estudiant, augmenta la seua motivació, aquests projectes suposen un repte i una nova experiència.

Ha de treballar també les relacions externes amb les organitzacions, li permet treballar interdisciplinàriament.

Busca fonts diverses amb perspectives diferents. Eleva la qualitat del grup i possibilita la transformació.

Organitzacions

Transformació

Troben millories o solucions a els seues necessitats.

Reben l'ajuda necessària.

De vegades les experiències donen visibilitat a l'organització o fa prendre consciència de la seua problemàtica.

Es relacionen amb la universitat i hi aprenen.

Se senten acompanyats per especialistes que els dediquen temps, esforç i coneixement específic Reben col·laboració d'experts per a desenvolupar-se i créixer.

Solucionen problemàtiques que per si mateixes no es podrien resoldre.

Perceben canvis positius.

XVI- REFERÈNCIES

Arndia Oteo, A. (2016). Otras formas de Aprender. La metodología de Aprendizaje-Servicio. TFM. Universidad Internacional de La Rioja. Facultad de Educación. Bilbao

Batlle, R. (2013). El Aprendizaje-Servicio en España: el contagio de una revolución pedagógica necesaria. Madrid: Educar PPC.

Martínez Usarralde, M.J. y Chiva Bartoll, Ò. (2018). Cuando el aprendizaje-servicio crítico abre la ventana al desarrollo de nuevas capacidades. Hariak, 5. Monográfico De las competencias a las capacidades, 4-10. HEGOA -Universidad del País Vasco.

Puig, J.M. (2012). Compromís cívic i aprenentatge a la comunitat: Experiències i institucionalització de l'aprenentatge servei. Barcelona. Graó.

Puig, J.M., Batlle, R., Bosch, C. i Palos, J. (2007). Aprendizaje Servicio. Educar para la Ciudadanía. Barcelona: Octaedro.

Puig, J.M; Batlle,R; Campo, L, De la Cerda, M; Gijón, M; Grae, M; Martín, IX; Palos,J; Ramoneda, A; Rubio, L; (2015) 11 Ideas Clave. ¿Cómo Realizar Un Proyecto De Aprendizaje Servicio? Graó.

Rubio, L., Prats, E. i Gómez, L. (coord.) (2013). Universidad y sociedad. Experiencias de aprendizaje servicio en la universidad. Barcelona. ICE.

Santos Rego, M. A., Sotelino Losada, A. i Lorenzo Moledo, M. (2015). Aprendizaje-servicio y misión cívica de la universidad. Una propuesta de desarrollo. Barcelona: Octaedro.

VVAA. El Poliedro del ApS. Proyectos de Aprendizaje Servicio. Vicerrectorado de Responsabilidad Social y Cooperación al Desarrollo. UPV. 2019

Uruñuela, P.M^a (2018) La metodología del ApS. Aprender mejorando el mundo. Educación Hoy. Edebé. Núm. 215.

Webs relacionats

Web ApS UPV: <http://www.upv.es/contenidos/APS/>

Asociación de Aprendizaje-Servicio: <https://www.apsuniversitario.org/>

Red Española de Aprendizaje-Servicio: <https://www.aprendizajeservicio.net/www.redaps.wordpress.com>

Grupo ApS Comunidad Valenciana: <https://apscomunitatvalenciana.net/>

Guías Básicas Zerbikas: www.zerbikas.es/

Centre Promotor d'Aprenentatge Servei: www.aprenentatgeservei.cat

Roser Batlle: www.roserbatlle.net

Centro Latinoamericano de Aprendizaje y Servicio Solidario (CLAYSS): <https://clayss.org/>

National Youth Leadership Council: www.nylc.org

National Service-Learning Clearinghouse: www.servicelearning.org

Intered. Org. <https://www.intered.org/es>

VÍDEOS

ApS UPV Presentació.

<https://grem.upv.es/Grem/index.php?mnu=videoteca&len=es>

ApS. Què és ApS i per què integrar-lo.

<https://grem.upv.es/Grem/index.php?mnu=videoteca&len=es>

Trobada ApS i ODS a la UPV

<https://grem.upv.es/Grem/index.php?mnu=videoteca&v=3173-CloefFCIOi0aOoxKfBxli->

Aprentatge – Servei UPV

<http://www.upv.es/contenidos/APS/indexc.html>

PROJECTES ApS Estudiants BA

MASSANASSA. Un poble amb art. 2016

<https://www.youtube.com/watch?v=qq3isUUrwp8>

PROGRÉS. Entrevista. Eva Jiménez. 2017

<https://media.upv.es/player/?id=5822afb0-6a7b-11e8-897f-5356f056d175>

Intervenció artística a la natura: Ecosistemes-Actio.

Alboraig. 2018

<https://media.upv.es/player/?id=5822afb0-6a7b-11e8-897f-5356f056d175>

Organitzacions Externes

CENTRES OCUPACIONALS

Sant Joan de Déu
La Torre

CEIPS

Patacona
N^a Señora del Carmen
Pràctiques Montolivet
Natzaret

IES

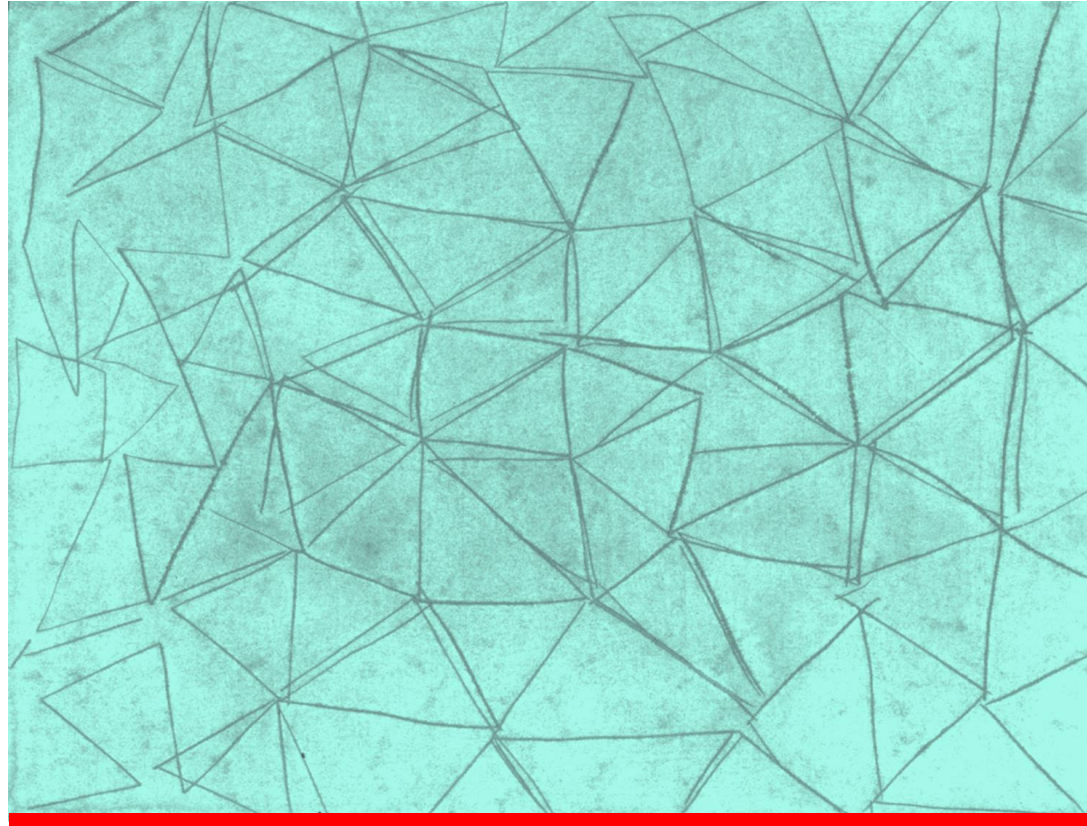
Albal
La Canyada. Paterna

ASSOCIACIONS

COPAVA
Alanna
Associació Asperger València
Protectora Animals Burjassot
Associació Cercle per la Defensa i Difusió
del Patrimoni Cultural Benicalap

Casa Caridad
Pillows4life
Grupo Martes
Reconnecta Conductas
Wilka.
Agua de Coco
Alboraia, Horta i Litoral
Alqueries Horta Sud
Fundació Emalaikat
Casa Nueva, Sagunt
Collegue of Design and Innovation.
Tongji University. Xangai, Xina.
Actio. Alboraig
Associació de Veïns Bassot
Auxilia València

APRENTATGE I RESPONSABILITAT SOCIAL A LA UPV

ApS UPV
Aprendre ajudant

UNIVERSITAT
POLITÈCNICA
DE VALÈNCIA

VICERECTORAT DE RESPONSABILITAT
SOCIAL I COOPERACIÓ